C/2026/3896

20.7.2026

FÓGRA ÓN gCOIMISIÚN

Treoirdhoiciméad [1] le haghaidh rialachán (AE) 2023/1115 maidir le táirgí gan dífhoraoisiú [2]

(C/2026/3896)

Clár ábhar

Leathanach

1. SAINMHÍNITHE AR 'CUR AR AN MARGADH', AR 'CUR AR FÁIL AR AN MARGADH,' AGUS AR 'ONNMHAIRIÚ' 3
   (a) Cur ar an margadh 4
   (b) Cur ar fáil ar an margadh 4
   (c) Onnmhairiú 5
2. SAINMHÍNIÚ AR 'OIBREOIR' 'OIBREOIR IARTHEACHTACH', 'MICREA-OIBREOIR PRÍOMHÚIL NÓ OIBREOIR PRÍOMHÚIL BEAG' AGUS 'TRÁDÁLAÍ' 5
   (a) Oibreoir 5
   (b) Micrea-Oibreoir Príomhúil nó Oibreoir Príomhúil Beag 7
   (c) Oibreoir iartheachtach 7
   (d) Trádálaí 7
3. AN DÁTA ÉIFEACHTA AGUS TRÁTHCHLÁR AN CHUR I bhFEIDHM 8
4. DÍCHEALL CUÍ 10
   (a) Measúnú riosca agus maolú riosca (Airteagail 10 agus 11) 11
   (b) Riosca diomaibhseach 12
   (c) Oibleagáidí ar mhicrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga 12
   (d) Oibleagáidí ar oibreoirí iartheachtacha agus ar thrádálaithe 13
   (e) Dícheall cuí simplithe, i.e. foinsiú ó thíortha ísealriosca 13
   (f) Idirghníomhú leis an Treoir maidir le Dícheall Cuí Corparáideach i dtaca le hInbhuanaitheacht agus leis an Rialachán maidir le Saothar Éigeantais 14
5. SOILÉIRIÚ AR 'CASTACHT AN tSLABHRA SOLÁTHAIR' 14
6. DLÍTHIÚLACHT 15
   (a) Reachtaíocht ábhartha na tíre táirgthe 15
   (b) Dícheall cuí maidir le dlíthiúlacht 17
7. RAON TÁIRGÍ 19
   (a) Soiléiriú – Ábhair phacála agus phacáistíochta 19
   (b) Soiléiriú – Dramhaíl agus táirgí aisghafa agus athchúrsáilte 20
8. COTHABHÁIL THRÁTHRIALTA AR CHÓRAS DÍCHILL CHUÍ 22
9. TÁIRGÍ ILCHODACHA 22
10. RÓL NA SCÉIMEANNA DEMHNIÚCHÁIN AGUS SCÉIMEANNA FÍORÚCHÁIN TRÍÚ PÁIRTÍ MAIDIR LE MEASÚNÚ RIOSCA AGUS MAOLÚ RIOSCA 24
    (a) Ról na scéimeanna deimhniúcháin agus scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí 24
    (b) Faisnéis chúlra 26

[1] Ní ghabhann aon rud sa treoirdhoiciméad seo ionad tagartha dírí do na hionstraimí ar a dtugtar tuairisc ná ní chuirtear aon rud sa treoirdhoiciméad in ionad tagartha dírí dóibh agus ní ghlacann an Coimisiún le haon dliteanas i dtaobh aon chaillteanais ná damáiste arb éard is cúis leis earráidí nó ráitis a dhéantar sa treoirdhoiciméad seo. Is í an Chúirt Bhreithiúnais amháin is féidir breithiúnais chríochnaitheacha a thabhairt maidir le léirmhíniú an Rialacháin.

[2] IO L 150, 9.6.2023, lch. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj.

11. ÚSÁID TALMHAÍOCHTA 27
1. Réamhrá 27
2. Soiléiriú ar thiontú foraoise go talamh nach úsáid talmhaíochta is cuspóir di 28
3. Sainmhíniú ar 'Foraois' 29
4. Sainmhíniú ar 'Úsáid talmhaíochta' agus eisceachtaí 30
(a) Soiléiriú ar chríoch talmhaíochta 30
(b) Soiléiriú ar an bpríomhúsáid talún 31
(c) Sainmhíniú ar 'Plandáil talmhaíochta' 32
(d) Soiléiriú ar 'Córas agrafhoraoiseachta' 32
5. Soiléiriú ar úsáid talún i gcás cineálacha iomadúla úsáide talún in aon limistéar amháin agus úsáid clárlann talún agus léarscáileanna cadastracha 33

RÉAMHRÁ

Le hAirteagal 15(5) de Rialachán (AE) 2023/1115 maidir le tráchtearraí agus táirgí áirithe atá bainteach leis an dífhoraoisiú agus leis an díghrádú foraoisí a chur ar fáil ar mhargadh an Aontais agus a onnmhairiú ón Aontas agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 995/2010 (dá ngairtear an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú anseo feasta), leagtar amach go bhféadfaidh an Coimisiún treoirlínte a fhorbairt chun cur chun feidhme comhchuibhithe an Rialacháin a éascú.

Is é an t-aon chuspóir atá leis an treoirdhoiciméad seo faisnéis a sholáthar faoi ghnéithe áirithe den Rialachán maidir le Dífhoraoisiú. Ní chuirtear an doiciméad in ionad fhorálacha an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú, ní chuireann sé leo ná ní leasaíonn sé iad, ar forálacha iad lena leagtar síos na hoibleagáidí dlíthiúla. Níor cheart an treoirdhoiciméad seo a mheas ina aonar; ní mór é a úsáid in éineacht leis an reachtaíocht, seachas mar thagairt 'neamhspleách'.

Is ábhar tagartha úsáideach é an treoirdhoiciméad seo áfach d'aon duine ar gá dó an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú a chomhlíonadh ós rud é go soiléirítear a thuilleadh ann codanna sonracha den téacs reachtach, rud a fhágann gur féidir leis oibreoirí agus trádálaithe a threorú. Is féidir leis a bheith ina threoir freisin le haghaidh údaráis inniúla náisiúnta agus le haghaidh comhlachtaí forfheidhmiúcháin freisin agus le haghaidh cúirteanna náisiúnta sa phróiseas a bhaineann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú.

Pléadh agus forbraíodh na saincheisteanna a dtugtar aghaidh orthu sa doiciméad seo i gcomhar le hionadaithe ainmnithe na mBallstát. Is féidir aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna breise nuair is ann do níos mó taithí ar an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú a chur i bhfeidhm agus sa chás sin, d'athbhreithneofaí an treoirdhoiciméad dá réir sin.

I gcás na saincheisteanna uile a dtugtar aghaidh orthu sa treoirdhoiciméad seo, ba cheart a thabhairt faoi deara i gcomhréir le hAithris (43) go gcuireann na sainmhínithe sa Rialachán seo le hobair Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe, an Phainéil Idir-Rialtasaigh ar an Athrú Aeráide, Chlár Comhshaoil na Náisiún Aontaithe agus an Aontais Idirnáisiúnta um Chaomhnú an Dúlra.

Leis an tríú heagrán den treoirdhoiciméad, cuirtear feabhas ar an tsoiléireacht, lena n-áirítear soiléireacht maidir le hamlínte cur i bhfeidhm, beachtas na bhforálacha le haghaidh oibreoirí agus trádálaithe, rud lena n-éascaítear dícheall cuí simplí éifeachtúil agus inrianaitheacht. Ba cheart é a léamh in éineacht leis na Ceisteanna Coitianta a sholáthraíonn samplaí agus soiléirithe breise lena dtugtar aghaidh ar cheisteanna ó réimse leathan páirtithe leasmhara.

Tá prionsabal na comhréireachta ar cheann de phrionsabail ghinearálta dhlí an Aontais a bhfuil feidhm aige maidir le léirmhíniú agus forfheidhmiú reachtaíocht an Aontais ([3]), lena n-áirítear na Ballstáit forálacha ghníomhartha an Aontais a fhorfheidhmiú, agus forálacha ábhartha an Chonartha á gcur san áireamh freisin.

1. SAINMHÍNITHE AR 'CUR AR AN MARGADH', AR 'CUR AR FÁIL AR AN MARGADH,' AGUS AR 'ONNMHAIRIÚ'

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Airteagal 2 — Sainmhínithe; Airteagal 4 — Oibleagáidí oibreoirí; Airteagal 4a — Córas simplithe le haghaidh micrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga; Airteagal 5 — Oibleagáidí oibreoirí iartheachtacha agus trádálaithe

Na hoibleagáidí ar oibreoirí a bhfuil feidhm acu faoi Airteagal 4 agus 4a, agus na hoibleagáidí a bhfuil feidhm acu maidir le hoibreoirí iartheachtacha faoi Airteagal 5, bíonn siad i gceist nuair atá sé beartaithe táirgí ábhartha 'a chur ar an margadh' nó 'a onnmhairiú' nó nuair a dhéantar táirgí ábhartha 'a chur ar an margadh' nó 'a onnmhairiú'. Na hoibleagáidí ar thrádálaithe a bhfuil feidhm acu faoi Airteagal 5, bíonn siad i gceist nuair atá sé beartaithe tráchtearraí ábhartha nó táirgí ábhartha 'a chur ar fáil an margadh' nó nuair a dhéantar tráchtearraí ábhartha nó táirgí ábhartha 'a chur ar fáil ar an margadh'.

Forbhreathnú cásanna, lena mínítear na hoibleagáidí a bhfuil oibreoirí, oibreoirí iartheachtacha agus trádálaithe faoina réir nuair a dhéanann siad táirgí ábhartha a chur ar mhargadh an Aontais, a chur ar fáil ar mhargadh an Aontais nó a onnmhairiú ó mhargadh an Aontais, tugtar an forbhreathnú sin sna Grafaicí Eolais faoi Shlabhraí soláthair atá faoi réir an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

([3]) Chun tuilleadh sonraí a fháil maidir leis an gcur chun feidhme, déan tagairt freisin do na Ceisteanna Coitianta atá ar fáil anseo: Cur chun feidhme an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú - An Coimisiún Eorpach (europa.eu).

(a) **Cur ar an margadh**

Faoi Airteagal 2(16), déantar tráchtearra ábhartha nó táirge ábhartha 'a chur ar an margadh' má chuirtear ar fáil ar mhargadh an Aontais **den chéad uair** é. Ní chumhdaítear tráchtearraí ábhartha ná táirgí ábhartha a cuireadh ar mhargadh an Aontais cheana leis. Tagraíonn an coincheap 'cur ar an margadh' do gach tráchtearra nó táirge aonair, murab ionann agus cineál táirge, gan beann ar cé acu a monaraíodh nó nár monaraíodh mar aonad aonair nó mar shraith é.

(b) **Cur ar fáil ar an margadh**

Faoi Airteagal 2(18), déantar táirge ábhartha 'a chur ar fáil ar an margadh' má **sholáthraítear** ar an gcaoi seo a leanas é:

— **soláthraítear ar mhargadh an Aontais é lena dháileadh, lena thomhailt nó lena úsáid** — ciallaíonn sé sin nach mór an táirge nó an tráchtearra ábhartha a bheith san Aontas go fisiceach, agus gur lománaíodh nó gur táirgeadh san Aontas é, nó gur allmhairíodh isteach san Aontas é agus gur cuireadh faoi réir an nós imeachta custaim 'scaoileadh i saorchúrsaíocht' é. A mhéid a bhaineann le táirgí ábhartha a allmhairítear isteach san Aontas, ní bhíonn an stádas 'earraí de chuid an Aontais' acu sula dtugtar isteach i gcríoch chustaim an Aontais iad agus sula scaoileann na húdaráis chustaim i saorchúrsaíocht iad. Táirgí ábhartha a chuirtear faoi réir nósanna imeachta eile seachas 'scaoileadh i saorchúrsaíocht' (e.g. an nós imeachta stórasaithe custaim, an nós imeachta um próiseáil isteach, an nós imeachta um chead isteach sealadach, an nós imeachta um idirthuras), ní mheastar iad a bheith curtha ar an margadh faoin Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú;

agus

— **soláthraítear le linn gníomhaíocht tráchtála é** — ciallaíonn sé sin gníomhaíocht a dhéantar i gcomhthéacs a bhaineann leis an ngnó, mar a shainmhínítear in Airteagal 2(19). D'fhéadfadh gníomhaíochtaí ar íocaíocht nó gníomhaíochtaí saor in aisce a bheith i gceist le gníomhaíochtaí tráchtála. Soláthar do thomhaltóirí neamhthráchtála agus gníomhaíochtaí nach ndéantar aon íocaíocht ina leith, tagann siad faoi raon feidhme an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú (e.g. i gcás tabhartais nó gníomhaíochtaí *pro bono*). Ní fhorchuirtear aon cheanglas ar thomhaltóirí neamhthráchtála leis an Rialachán seo, ós rud é go bhfuil an tomhaltas agus an úsáid phríobháideach lasmuigh de raon feidhme an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú.

Dá bhrí sin, ba cheart a thuiscint ó **'cur ar fáil ar an margadh'** gurb éard atá ann an cás ina soláthraíonn trádálaí táirgí ábhartha ar mhargadh an Aontais (i) lena ndáileadh, lena dtomhailt nó lena n-úsáid agus (b) le linn a ghníomhaíochta tráchtála araon.

Dá bhrí sin, ba cheart a thuiscint ó **'cur ar an margadh'** gurb éard atá ann an cás ina gcuireann oibreoir táirge ábhartha ar fáil ar mhargadh an Aontais (i) lena dháileadh, lena thomhailt nó lena úsáid, (ii) den chéad uair, agus (iii) le linn a ghníomhaíochta tráchtála.

Leis na sainmhínithe comhcheangailte ar 'oibreoir', 'micrea-oibreoir príomhúil nó oibreoir príomhúil beag', 'oibreoir iartheachtach' (Airteagal 2(15), (15a) agus (15b) den Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, agus ar 'le linn gníomhaíocht tráchtála' (Airteagal 2(19) den Rialachán maidir le Dífhoraoisiú), tugtar le fios go mbeidh aon duine a chuireann táirge ábhartha ar an margadh

(a) lena dháileadh ar thomhaltóirí tráchtála nó neamhthráchtála, rud a chiallaíonn mar shampla, lena dhíol nó saor in aisce,

(b) chun próiseáil, nó

(c) lena úsáid ina ghnólacht féin

faoi réir an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

Dá bhrí sin, ba cheart a thuiscint ó **'táirgí ábhartha a thugtar isteach sa mhargadh'** gurb éard atá ann an cás ina ndéantar an méid seo a leanas go comhuaineach i dtaobh táirgí ábhartha:

— dearbhaítear go gcuirtear na táirgí faoi réir an nós imeachta 'scaoileadh i saorchúrsaíocht' ar táirgí iad a bhfuil sé beartaithe iad a chur ar mhargadh an Aontais. Táirgí a scaoileann na húdaráis chustaim i saorchúrsaíocht, is iad na táirgí sin amháin a mheastar a bheith curtha ar mhargadh an Aontais. Nósanna imeachta custaim eile seachas 'scaoileadh i saorchúrsaíocht' (e.g. an nós imeachta um stórasú custaim, an nós imeachta um próiseáil isteach, an nós imeachta um chead isteach sealadach, etc.) ní thagann siad faoi raon feidhme an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú;

agus

— beartaítear iad a chur ar mhargadh an Aontais, i.e. soláthraítear iad 'le linn gníomhaíocht tráchtála' (gnólacht le gnólacht agus gnólacht le custaiméir).

— Táirgí atá beartaithe go díreach le haghaidh úsáid nó tomhailt phríobháideach (custaiméir le custaiméir) laistigh de chríoch chustaim an Aontais (e.g. duine aonair a thugann táirgí den sórt sin leis ó thuras lasmuigh den Aontas dá úsáid nó dá thomhailt phríobháideach), ní thagann siad faoi réir an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

(c) **Onnmhairiú**

Faoi Airteagal 2(37), tagraíonn 'onnmhairiú' don nós imeachta custaim um onnmhairiú a leagtar síos in Airteagal 269 de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ([4]) agus tagraíonn sé d'earraí de chuid an Aontais atá le tabhairt amach as críoch chustaim an Aontais.

Sonraítear in Airteagal 269 de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 nach mbeidh feidhm ag an nós imeachta um onnmhairiú maidir leis an méid seo a leanas: (a) earraí a chuirtear faoi réir an nós imeachta próiseála amach; (b) earraí a thugtar amach as críoch custaim an Aontais tar dóibh a bheith faoi réir an nós imeachta úsáide deiridh; (c) earraí a sheachadtar, agus a dhíolmhaítear ó CBL nó ó dhleacht máil, mar sholáthairtí aerárthach nó long, beag beann ar cheann scríbe an aerárthaigh nó na loinge, agus a bhfuil cruthúnas ag teastáil maidir leis an soláthar sin; (d) earraí a chuirtear faoin nós imeachta idirthurais inmheánaigh; (e) earraí a aistrítear go sealadach amach as críoch custaim an Aontais i gcomhréir le hAirteagal 155 de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013.

Ní thagann ath-onnmhairiú mar a leagtar síos in Airteagal 270 de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 é faoi raon feidhme an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú. Ciallaíonn ath-onnmhairiú i ndáil leis sin, nár tugadh an stádas 'earraí de chuid an Aontais' don tráchtearra ábhartha ná don táirge ábhartha agus go dtugtar amach as críoch chustaim an Aontais é tar éis taisceadh e.g. dearbhú ath-onnmhairithe.

Dá bhrí sin, ba cheart a thuiscint ó 'táirgí ábhartha atá ag fágáil an mhargaidh' gurb éard atá ann an cás ina ndearbhaítear táirgí ábhartha a bheith curtha faoi réir an nós imeachta custaim um 'onnmhairiú' le linn gníomhaíocht tráchtála.

2. SAINMHÍNIÚ AR 'OIBREOIR' 'OIBREOIR IARTHEACHTACH', 'MICREA-OIBREOIR PRÍOMHÚIL NÓ OIBREOIR PRÍOMHÚIL BEAG' AGUS 'TRÁDÁLAÍ'

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Airteagal 2 — Sainmhínithe; Airteagal 7 — Cur ar an margadh a dhéanann oibreoirí atá bunaithe i dtríú tíortha

An cinneadh an gcáilíonn duine nádúrtha nó dlítheanach mar oibreoir, mar oibreoir iartheachtach nó mar thrádálaí, ní mór an cinneadh sin a dhéanamh i gcás gach táirge ábhartha. Má dhéanann an duine sin roinnt táirgí ábhartha a chur ar an margadh, a onnmhairiú agus/nó a chur ar fáil ar an margadh, féadfaidh sé roinnt ról a bheith aige ag aon am amháin, ag brath ar a n-áit i slabhra soláthair gach táirge.

(a) **Oibreoir**

Faoi Airteagal 2(15) is éard is **oibreoir** ann duine nádúrtha nó duine dlítheanach:

— a chuireann táirgí ábhartha ar an margadh nó a onnmhairíonn iad;

— le linn gníomhaíocht tráchtála; agus

— nach oibreoir iartheachtach é.

Chun gur féidir oibreoirí a shainaithint ar bhonn comhsheasmhach, is féidir idirdhealú a dhéanamh idir a róil de réir na caoi a gcuirtear na táirgí ábhartha ar mhargadh an Aontais, rud atá éagsúil ag brath ar cé acu a tháirgtear na táirgí lasmuigh nó laistigh den Aontas.

— I gcás táirgí ábhartha a tháirgtear de réir Airteagal 2(14) **laistigh den Aontas**, is é an t-oibreoir de ghnáth an duine a dháileann na táirgí tar éis a dtáirgthe.

([4]) Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Deireadh Fómhair 2013 lena leagtar síos Cód Custaim an Aontais (IO L 269, 10.10.2013, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

— I gcás tráchtearraí ábhartha nó táirgí ábhartha a tháirgtear **lasmuigh den Aontas**:

  — o is é an t-oibreoir, go ginearálta, an duine a ghníomhaíonn mar an t-allmhaireoir nuair a dhearbhaítear na tráchtearraí ábhartha nó na táirgí ábhartha a bheith curtha faoi réir an nós imeachta custaim 'scaoileadh i saorchúrsaíocht'. Is é an t-allmhaireoir an duine a shonraítear in eilimint ábhartha sonraí an dearbhaithe custaim, i gcás inarb infheidhme:

    — 'an t-allmhaireoir' in eilimint sonraí 13 04 000 000 (Iarscríbhinn B a ghabhann le Rialachán Tarmligthe 2 (AE) 015/2446 ([5]));

    — eilimint sonraí DE 3/15 i leagan a bhí ann roimhe seo de Shamhail Sonraí Custaim an Aontais Eorpaigh;

    — 'an coinsíní' i mbosca 8 den Doiciméad Riaracháin Aonair;

  — an duine atá ag gníomhú mar an t-allmhaireoir nuair a dhearbhaítear na tráchtearraí ábhartha nó na táirgí ábhartha a bheith curtha faoi réir an nós imeachta custaim 'scaoileadh i saorchúrsaíocht', i gcás nach bhfuil an duine sin bunaithe san Aontas, meastar an chéad duine nádúrtha nó duine dlítheanach atá bunaithe san Aontas a chuireann na táirgí ábhartha ar fáil ar an margadh a bheith ina oibreoir freisin, i.e. cé nach oibreoir é de bhun na sainmhínithe a leagtar síos in Airteagal 2(15) nó (15a), tá sé faoi réir na hoibleagáidí oibreora de bhun Airteagal 7. Tagann an ceanglas sin sa bhreis ar an oibleagáid ar an oibreoir atá bunaithe lasmuigh den Aontas agus is é is aidhm dó a áirithiú gurb ann do ghníomhaí freagrach amháin atá bunaithe san Aontas i gcónaí;

  — i gcás ina gcuirtear táirge ábhartha faoi réir an nós imeachta custaim 'scaoileadh i saorchúrsaíocht' agus ina soláthraítear go díreach do thomhaltóir deiridh é, (e.g., i gcás díolacháin ar líne nó ciandíolacháin), ní oibreoir riamh é an tomhaltóir (i.e. duine nádúrtha atá ag gníomhú chun críoch atá lasmuigh dá thrádáil, dá ghnó, dá cheird nó dá ghairm), faoin Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, fiú má dhearbhaítear é mar 'allmhaireoir' ar an dearbhú custaim. Is é an t-oibreoir an duine a sholáthraíonn an táirge le linn gníomhaíocht tráchtála de réir bhrí Airteagal 2(18) agus (19) e.g. monaróir, díoltóir, miondíoltóir ar líne nó soláthraí seirbhíse próiseála orduithe. Tá faisnéis bhreise faoi shainiúlachtaí na ríomhthráchtála ar fáil sna Ceisteanna Coitianta.

— I gcás táirgí ábhartha **a allmhairítear** isteach san Aontas, tá an sainmhíniú ar 'oibreoir' neamhspleách ar athrú úinéireachta an táirge agus ar shocruithe conarthacha eile.

— I gcás táirge **de chuid an Aontais** a chuirtear ar an margadh, is é an t-oibreoir de ghnáth an duine ar leis an tráchtearra nó an táirge ag an bpointe díola. D'fhéadfadh sé sin a bheith ag brath ar imthosca aonair an chomhaontaithe chonarthaigh áfach. I gcás ina dtugann duine conradh i gcrích lena n-údaraíonn sé don pháirtí eile sa chonradh tráchtearra ábhartha a tháirgeadh, meastar gurb é an t-oibreoir an páirtí conarthach a dhéanann an táirgeadh má thagann sé chun bheith ina úinéir go díreach agus go huathoibríoch ar an táirge tríd an ngníomh táirgthe (e.g. trí na crainn a bhaint nó nuair a bheirtear an lao). Ní hamhlaidh atá i gcás ina bhforáiltear leis an dlí náisiúnta is infheidhme nó leis an gconradh go n-aistreoidh an duine nádúrtha nó dlítheanach, tar éis an táirgthe, an ceart úinéireachta chuig an bpáirtí eile sa chonradh (féach Breithiúnas C-370/23 an 21 Samhain 2024 ([6]) le haghaidh tagartha).

— I gcás táirgí ábhartha a **onnmhairítear** ón Aontas, is é an t-oibreoir de ghnáth an duine a ghníomhaíonn mar an t-onnmhaireoir nuair a dhearbhaítear na táirgí ábhartha a bheith curtha faoi réir an nós imeachta custaim um onnmhairiú. Is é an t-allmhaireoir an duine a shonraítear in eilimint ábhartha sonraí an dearbhaithe custaim, i gcás inarb infheidhme:

  — 'an t-onnmhaireoir' in eilimint sonraí 13 01 000 000 (Iarscríbhinn B de Rialachán Tarmligthe 2015/2446);

  — Eilimint sonraí DE 3/1 i leagan a bhí ann roimhe seo de Shamhail Sonraí Custaim an Aontais Eorpaigh;

  — 'an coinsíneoir/an t-onnmhaireoir' i mbosca 2 den Doiciméad Riaracháin Aonair.

([5]) Rialachán Tarmligthe (AE) Uimh. 2015/2446 ón gCoimisiún an 28 Iúil 2015 lena bhforlíontar Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann le rialacha mionsonraithe maidir le forálacha áirithe de Chód Custaim an Aontais (IO L 343, 29.12.2015, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

([6]) ECLI:EU:C:2024:972.

Maidir le soláthraithe seirbhíse, a thairgeann seirbhísí lóistíochta nó tacaíochta teicniúla, mar shampla seoltóirí lasta, gníomhairí loingseoireachta nó ionadaithe custaim, nach bhfuil úinéireacht ná cearta comhchosúla acu ar na táirgí a láimhseálann siad, ní 'oibreoirí' ná 'trádálaithe' iad chun críoch an Rialacháin, mura gcuireann siad táirgí ar an margadh, mura gcuireann siad táirgí ar fáil ar an margadh nó mura n-onnmhairíonn siad iad.

Mínítear ról agus oibleagáidí oibreoirí a thuilleadh leis na cásanna sna Grafaicí Eolais faoi Shlabhraí Soláthair atá faoi réir an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú agus sna Ceisteanna Coitianta.

(b) **Micrea-Oibreoir Príomhúil nó Oibreoir Príomhúil Beag**

Faoi Airteagal 2(15a), is é is **micrea-oibreoir príomhúil nó oibreoir príomhúil beag ann** duine nádúrtha nó micreaghnóthas nó gnóthas beag de réir bhrí Airteagal 3(1) agus (2), an chéad fhomhír, faoi seach de Threoir 2013/34/AE, gan beann ar a fhoirm dhlíthiúil, atá bunaithe i dtír a aicmítear mar thír ísealriosca i gcomhréir le hAirteagal 29 den Rialachán maidir le Dífhoraoisiú:

(i) a chuireann táirgí ábhartha go díreach ar an margadh nó a onnmhairíonn iad;

(ii) ar táirgí iad a d'fhás an t-oibreoir sin, a lománaigh sé, a fuair sé ó dháileachtaí ábhartha talún nó a thóg sé orthu, nó i gcás eallaigh, a thóg sé ar bhunaíochtaí atá lonnaithe sa tír sin;

(iii) le linn gníomhaíocht tráchtála.

Áirítear leis sin oibreoirí a sháraíonn teorainneacha dhá cheann ar a laghad de na trí chritéar a leagtar amach in Airteagal 3(1) agus (2), an chéad fhomhír, de Threoir 2013/34/AE ach ar féidir leo a léiriú i dtaobh na gcodanna d'iomlán a gcláir chomhardaithe, glanláimhdeachas agus meánlíon fostaithe le linn na bliana airgeadais, a bhaineann leis na tráchtearraí ábhartha agus na táirgí ábhartha, nach sáraíonn siad teorainneacha dhá cheann ar a laghad de na trí chritéar sin.

Is fothacar den sainmhíniú ar 'oibreoir' é an téarma 'micrea-oibreoir príomhúil nó oibreoir príomhúil beag' a leagtar amach in Airteagal 2(15). Chun críoch na Treoraíochta seo, mura sonraítear a mhalairt, ba cheart a thuiscint go n-áirítear le haon tagairt do 'oibreoir' 'micrea-oibreoir príomhúil nó oibreoir príomhúil beag'.

Mínítear a thuilleadh ról agus oibleagáidí micrea-oibreoirí príomhúla agus oibreoirí príomhúla beaga leis na cásanna sna Grafaicí Eolais faoi Shlabhraí Soláthair atá faoi réir an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú agus sna Ceisteanna Coitianta.

(c) **Oibreoir iartheachtach**

Faoi Airteagal 2(15b), is éard is **oibreoir iartheachtach** ann duine nádúrtha nó duine dlítheanach:

— a dhéanann táirgí ábhartha a chur ar an margadh nó a onnmhairiú ar táirgí iad a n-úsáidtear táirgí ábhartha lena ndéanamh;

— a chumhdaítear iad uile le ráiteas maidir le dícheall cuí nó le dearbhú simplithe;

— le linn gníomhaíocht tráchtála.

Dá bhrí sin, is duine é oibreoir iartheachtach a dhéanann táirge ábhartha a chur ar an margadh nó a onnmhairiú, a n-úsáidtear táirgí ábhartha eile lena dhéanamh ar táirgí iad uile a chumhdaítear le ráiteas maidir le dícheall cuí nó le dearbhú simplithe. Is éard a bhíonn i gceist leis sin go hiondúil táirge ábhartha a chur ar an margadh a aicmítear faoi Chód CC nua agus a n-úsáidtear táirgí ábhartha eile lena dhéanamh (e.g. comhpháirteanna nó amhábhair) a chumhdaítear cheana le ráiteas maidir le dícheall cuí nó le dearbhú simplithe. I gcás onnmhairí, cinntear ról an oibreora iartheachtaigh trí tháirge ábhartha a onnmhairiú a cumhdaíodh cheana le ráiteas maidir le dícheall cuí nó le dearbhú simplithe nó trí tháirge ábhartha a onnmhairiú ar úsáideadh táirgí ábhartha eile lena dhéanamh (e.g. comhpháirteanna nó amhábhair) a cumhdaíodh cheana le ráiteas maidir le dícheall cuí nó le dearbhú simplithe.

Mar shampla, monaróir seacláide a cheannaíonn pónairí cócó (cód CC 1801 00, a thagann faoin raon feidhme) laistigh de mhargadh an Aontais agus a mhonaraíonn barraí seacláide ansin (cód CC 1806, a thagann faoin raon feidhme) agus a chuireann ar mhargadh an Aontais iad nó a onnmhairíonn iad, mheasfaí gur oibreoir iartheachtach é.

Mínítear ról agus oibleagáidí oibreoirí iartheachtacha a thuilleadh leis na cásanna sna Grafaicí Eolais faoi Shlabhraí Soláthair atá faoi réir an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú agus sna Ceisteanna Coitianta.

(d) **Trádálaí**

— Faoi Airteagail 2(17) is **trádálaí** é aon duine sa slabhra soláthair seachas an t-oibreoir nó an t-oibreoir iartheachtach: a chuireann táirgí ábhartha ar an margadh;

— le linn gníomhaíocht tráchtála.

Dá bhrí sin, is trádálaí é aon eintiteas dlítheanach nach dtagann faoi na sainmhínithe ar oibreoir nó ar oibreoir iartheachtach (féach thuas) agus nach gcuireann táirge ar an margadh ach a chuireann táirge ar fáil ar an margadh, mar a shainmhínítear in Airteagal 2(18).

Mínítear ról agus oibleagáidí trádálaithe a thuilleadh leis na cásanna sna Grafaicí Eolais faoi Shlabhraí Soláthair atá faoi réir an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú agus sna Ceisteanna Coitianta.

3. AN DÁTA ÉIFEACHTA AGUS TRÁTHCHLÁR AN CHUR I BHFEIDHM

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Airteagal 1(2) Ábhar agus raon feidhme; Airteagal 37 — Aisghairm; Airteagal 38 — Teacht i bhfeidhm agus dáta cur i bhfeidhm

Tháinig an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú i bhfeidhm an 29 Meitheamh 2023. Formhór na n-oibleagáidí ar oibreoirí, ar oibreoirí iartheachtacha agus ar thrádálaithe, chomh maith le formhór na n-oibleagáidí ar údaráis inniúla lena n-áirítear iad siúd in Airteagail 3 go 13, Airteagail 16 go 24, Airteagail 26, 31 agus 32, beidh feidhm acu ón **30 Nollaig 2026**, i gcomhréir le Rialachán (AE) 2025/2650 ([7])lena leasaítear forálacha an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú a mhéid a bhaineann leis an dáta cur i bhfeidhm.

I gcás oibreoirí a bunaíodh mar **mhicreaghnóthais nó mar ghnóthais bheaga** faoin 31 Nollaig 2024 (i gcomhréir le hAirteagal 3(1) nó (2), an chéad fhomhír, de Threoir 2013/34/AE, faoi seach), tá feidhm ag na hoibleagáidí in Airteagail 3 go 13, Airteagail 16 go 24, Airteagail 26, 31 agus 32 maidir leo ón **30 Meitheamh 2027** ar aghaidh, seachas i gcás na dtáirgí a chumhdaítear san Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh 995/2010 lena leagtar síos oibleagáidí na n-oibreoirí a chuireann adhmad agus táirgí adhmaid ar an margadh ([8]) (Rialachán Adhmaid AE). Ciallaíonn sé sin go bhfuil **idirthréimhse** ann idir teacht i bhfeidhm an Rialacháin (29 Meitheamh 2023) agus an cur i bhfeidhm (30 Nollaig 2026, arna chur siar go dtí an 30 Meitheamh 2027 le haghaidh gnóthais bheaga nó micreaghnóthais arna mbunú faoin 31 Nollaig 2024) lena ndíolmhaítear oibreoirí agus trádálaithe a dhéanann tráchtearraí agus táirgí ábhartha a chur ar mhargadh an Aontais, a chur ar fáil ar mhargadh an Aontais nó a onnmhairiú ó mhargadh an Aontais ó na príomhoibleagáidí faoin Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú le linn na hidirthréimhse.

Tá feidhm ag na rialacha seo a leanas maidir leis na tráchtearraí uile agus maidir leis na táirgí ábhartha gaolmhara uile **cé is moite d'adhmad agus de tháirgí adhmaid a chumhdaítear leis an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Adhmaid AE** (soláthraítear mínithe mionsonraithe sa doiciméad Ceisteanna Coitianta, Roinn 9):

— má chuirtear tráchtearra ábhartha nó táirge ábhartha ar an margadh le linn na hidirthréimhse a bhfuil feidhm aici maidir leis an oibreoir ar leith, níl feidhm ag oibleagáidí an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú maidir leis an oibreoir.

— Thairis sin, aon táirge ábhartha a chuireann oibreoirí iartheachtacha nó trádálaithe ar an margadh nó a chuireann siad ar fáil ar an margadh tar éis an chur i bhfeidhm, ar táirge é atá comhdhéanta ina iomláine as tráchtearraí nó as táirgí a cuireadh ar an margadh le linn na hidirthréimhse, ní bheidh an táirge sin faoi réir oibleagáidí an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú. I gcásanna ina ndéanann oibreoirí iartheachtacha agus trádálaithe atá níos faide síos an slabhra soláthair na táirgí sin nó táirgí a dhíorthaítear uathu a chur ar an margadh, ciallaíonn an teacht i bhfeidhm iarchurtha le haghaidh **oibreoirí fiontar beag agus micrifhiontar** (an 30 Meitheamh 2027) go ndíolmhófar freisin na hoibreoirí iartheachtacha agus na trádálaithe sin a thrádálann na táirgí sin nó táirgí a dhíorthaítear uathu ó oibleagáidí an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

— Sna cásanna ar a dtugtar tuairisc thuas, beidh oibleagáid an oibreora teoranta d'fhianaise leorchinntitheach infhíoraithe a bhailiú chun a chruthú gur cuireadh an táirge ábhartha ar an margadh den chéad uair roimh chur i bhfeidhm (iarchurtha) an Rialacháin.

— I gcás **codanna de tháirge ábhartha díorthaithe** a táirgeadh le táirgí ábhartha eile a chuirtear ar an margadh ón 30 Nollaig 2026 ar aghaidh (nó ón 30 Meitheamh 2027 ar aghaidh i gcás micreaghnóthas nó gnóthais bheaga), beidh na hoibreoirí agus na hoibreoirí iartheachtacha a chuireann an táirge ar an margadh agus na trádálaithe faoi réir oibleagáidí caighdeánacha an Rialacháin d'ainneoin go bhféadfadh sé go mbeadh codanna áirithe eile faoi réir na hidirthréimhse.

([7]) IO L, 2025/2650, 23.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2650/oj.
([8]) IO L 295, 12.11.2010, p. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/995/oj.

De réir **Airteagal 1(2) den Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú**, níl feidhm ag an Rialachán má **táirgeadh** na táirgí ábhartha roimh an 29 Meitheamh 2023. Tagraíonn am agus áit an táirgthe do dháta táirgthe agus d'áit táirgthe an tráchtearra ábhartha, tá feidhm ag an méid sin maidir leis na tráchtearraí agus maidir leis na táirgí díorthaithe araon. I bhformhór na gcásanna, áfach, is éard a bheidh sa dáta táirgthe am bainte an tráchtearra, cé is moite de **tháirgí eallaigh** arb é an t-am ábhartha táirgthe ina leith an dáta a bheirtear an t-eallach.

Léirítear sa tábla thíos an reachtaíocht is infheidhme maidir le táirgí ábhartha a thagann faoi raon feidhme Rialachán (AE) 2023/1115, cé is moite d'adhmad agus de tháirgí adhmaid a chumhdaítear leis an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Adhmaid AE:

		An dáta a cuireadh an tráchtearra ábhartha nó an táirge ábhartha ar mhargadh an Aontais	
Táirgí ábhartha	Dáta táirgthe an tráchtearra ábhartha	Roimh an 30 Nollaig 2026, agus roimh an 30 Meitheamh 2027 i gcás micrea-oibreoirí agus oibreoirí beaga	Ón 30 Nollaig 2026 ar aghaidh (an 30 Nollaig 2026 san áireamh) i gcás fiontair mhóra agus mheánmhéide, agus ón 30 Meitheamh 2027 ar aghaidh (an 30 Meitheamh 2027 san áireamh) i gcás micrea-oibreoirí agus oibreoirí beaga
Táirgí eallaigh, Cócó, Caife, Pailme ola, Rubair agus Soighe a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (AE) 2023/1115	Roimh an 29 Meitheamh 2023	Níl feidhm ag Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)	Níl feidhm ag Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)
	Ón 29 Meitheamh 2023 ar aghaidh (an lá sin san áireamh)	Níl feidhm ag Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)	**Tá feidhm ag Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)**
Táirgí adhmaid a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (AE) 2023/1115 agus nach liostaítear san Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 995/2010 (Rialachán Adhmaid AE)	Roimh an 29 Meitheamh 2023	Níl feidhm ag Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)	Níl feidhm ag Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)
	Ón 29 Meitheamh 2023 ar aghaidh (an lá sin san áireamh)	Níl feidhm ag Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)	**Tá feidhm ag Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)**

I gcás **adhmaid agus táirgí adhmad** a chumhdaítear leis an Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, tá feidhm ag rialacha speisialta, de bhun Airteagal 37(3) de Rialachán Adhmaid AE:

— I gcás adhmaid agus táirgí adhmaid a tháirgtear (a lománaítear) roimh an 29 Meitheamh 2023 agus:

  — a chuirtear ar an margadh roimh an 30 Nollaig 2026, ní mór na táirgí sin agus a dtáirgí díorthaithe a bheith i gcomhréir le rialacha Rialachán Adhmaid AE; mura gcumhdaítear na táirgí díorthaithe leis an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Adhmaid AE, bheadh na táirgí sin díolmhaithe ó Rialachán Adhmaid AE agus ón Rialachán maidir le dífhoraoisiú;

  — a chuirtear ar an margadh ón 30 Nollaig 2026 go dtí an 31 Nollaig 2029: leanfaidh rialacha Rialachán Adhmaid AE d'fheidhm a bheith acu maidir leis na táirgí má chumhdaítear iad leis an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Adhmaid AE, (féach thuas);

  — a chuirtear ar an margadh ón 31 Nollaig 2029 ar aghaidh, comhlíonfaidh na táirgí sin agus a dtáirgí díorthaithe Airteagal 3 den Rialachán maidir le dífhoraoisiú.

— I gcás adhmaid agus táirgí adhmaid a tháirgtear ón 29 Meitheamh 2023 go dtí an 30 Nollaig 2026 agus:

  — a chuirtear ar an margadh roimh an 30 Nollaig 2026, ní mór na táirgí sin agus a dtáirgí díorthaithe a bheith i gcomhréir le rialacha Rialachán Adhmaid AE; mura gcumhdaítear na táirgí díorthaithe leis an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Adhmaid AE, bheadh na táirgí sin díolmhaithe ó Rialachán Adhmaid AE agus ón Rialachán maidir le dífhoraoisiú;

  — a chuirtear ar an margadh ón 30 Nollaig 2026 ar aghaidh, ní mór na táirgí sin agus a dtáirgí díorthaithe a bheith i gcomhréir le rialacha Rialacháin Adhmaid AE.

— Ní mór adhmad agus táirgí adhmaid a tháirgtear (a lománaítear) ón 30 Nollaig 2026 ar aghaidh a bheith i gcomhréir le rialacha an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

Léirítear sa tábla thíos an reachtaíocht is infheidhme maidir le táirgí adhmaid a chumhdaítear leis an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 995/2010:

		An dáta a cuireadh an tráchtearra ábhartha nó an táirge ábhartha ar mhargadh an Aontais		
Táirgí ábhartha	Dáta táirgthe	Roimh an 30 Nollaig 2026	Ón 30 Nollaig 2026 (an 30 Nollaig 2026 san áireamh) go dtí an 30 Nollaig 2029 (an 30 Nollaig 2029 san áireamh)	Ón 31 Nollaig 2029 ar aghaidh (an 31 Nollaig 2029 san áireamh)
Adhmad agus táirgí adhmaid a liostaítear san Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán (AE)Uimh.995/2010 (Rialachán Adhmaid AE)	Roimh an 29 Meitheamh 2023	Rialachán (AE) Uimh 995/2010 (Rialachán Adhmaid AE)	Rialachán (AE) Uimh 995/2010 (Rialachán Adhmaid AE)	**Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)**
	Ón 29 Meitheamh 2023 ar aghaidh (an lá sin san áireamh)	Rialachán (AE) Uimh 995/2010 (Rialachán Adhmaid AE)	**Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)**	**Rialachán (AE) 2023/1115 (an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú)**

Ceist agus freagra léiritheach: Táirgí páipéir a chuirtear ar an margadh ón 30 Nollaig 2026 ar aghaidh ach a mhonaraítear as adhmad a lománaíodh agus a cuireadh ar an margadh idir an 29 Meitheamh 2023 agus an 30 Nollaig 2026, an gceanglaítear ráiteas maidir le dícheall cuí nó dearbhú simplithe a bheith acu?

I gcásanna den sórt sin, ní mór an t-adhmad lománaithe agus na táirgí a mhonaraítear as adhmad den sórt sin a bheith i gcomhréir le Rialachán Adhmaid AE. Ní gá ráiteas maidir le dícheall cuí ná dearbhú simplithe a bheith acu, ós rud é go bhfuil feidhm ag an gceanglas sin maidir le táirgí a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

4. **DÍCHEALL CUÍ**

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú – Airteagal 2(26) — Sainmhínithe; Airteagail 4, 4a agus 5 — Oibleagáidí oibreoirí, oibreoirí iartheachtacha agus trádálaithe; Airteagal 8 — Dícheall cuí; Airteagal 9 — Ceanglais faisnéise; Airteagal 10 — Measúnú riosca

De réir Airteagal 4(1), déanfaidh **gach** oibreoir, lena n-áirítear micrea-oibreoirí príomhúla agus oibreoirí príomhúla beaga agus oibreoirí a dtéann an dícheall cuí simplithe i gcomhréir le hAirteagal 13 chun tairbhe dóibh, dícheall cuí a fheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 8 sula gcuirfidh siad táirgí ábhartha ar an margadh nó sula n-onnmhaireoidh siad iad chun a chruthú go gcomhlíonann na táirgí ábhartha Airteagal 3. Chuige sin agus i gcomhréir le hAirteagal 12(1), bunóidh oibreoirí creat nósanna imeachta agus beart – 'córas díchill chuí'– agus coimeádfaidh siad an creat sin cothrom le dáta.

Leis na ceanglais díchill chuí a leagtar amach in Airteagal 8, cuirtear de cheangal ar oibreoirí an méid seo a leanas a dhéanamh:

— faisnéis, doiciméid agus, i gcás inarb ábhartha, sonraí a bhailiú ó gach soláthróir faoi na táirgí ábhartha atá faoi réir an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú (a liostaítear in Iarscríbhinn I) de bhun Airteagail 8 agus 9,

— an fhaisnéis sin a fhíorú agus a anailísiú mar aon le faisnéis chomhthéacsúil eile agus **measúnú riosca** a dhéanamh ar an mbonn sin de bhun Airteagal 10, agus

— **bearta maolaithe riosca** a ghlacadh de bhun Airteagal 11, ach amháin más é an chonclúid ar an measúnú riosca a dhéantar i gcomhréir le hAirteagal 10 nach bhfuil aon riosca ann nó nach ann ach do riosca diomaibhseach go bhfuil na táirgí ábhartha neamhchomhlíontach.

Tá oibreoirí freagrach as scrúdú agus anailís chríochnúil a dhéanamh ar a ngníomhaíochtaí gnó féin, rud a fhágann gur gá faisnéis, sonraí agus doiciméid a bhailiú is gá chun na ceanglais faisnéise in Airteagal 9 a chomhlíonadh, anailís a dhéanamh orthu mar chuid den mheasúnú riosca (Airteagal 10), agus bearta maolaithe riosca a ghlacadh (Airteagal 11) de réir mar is gá, ach amháin má mheastar gur diomaibhseach an riosca i dtaobh neamhchomhlíonadh.

Gach oibreoir, lena n-áirítear micrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga a dtéann an dícheall cuí simplithe chun tairbhe dóibh i gcomhréir le hAirteagal 13, cuirtear d'oibleagáid orthu na ceanglais faisnéise a leagtar amach in Airteagal 9 a chomhlíonadh.

Oibreoirí, lena n-áirítear micrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga a dhéanann táirgí ábhartha a chur ar an margadh nó a onnmhairiú, ar táirgí iad a táirgeadh i dtíortha ísealriosca a dtéann an dícheall cuí simplithe chun tairbhe dóibh i gcomhréir le hAirteagal 13, ní cheanglaítear orthu na hoibleagáidí faoi Airteagal 10 ná Airteagal 11 a chomhlíonadh chun riosca diomaibhseach a bhaint amach, ach amháin má fhaigheann oibreoirí faisnéis nó má chuirtear ar an eolas iad faoi fhaisnéis a léiríonn go bhfuil riosca ann i dtaobh táirge a bhfuil sé beartaithe acu a chur ar an margadh nó a onnmhairiú nach gcomhlíonann sé an Rialachán. Féach pointe c) agus e) chun tuilleadh sonraí a fháil.

(a) **Measúnú riosca agus maolú riosca (Airteagail 10 agus 11)**

Oibreoirí nach mór dóibh measúnú riosca agus maolú riosca a dhéanamh i gcomhréir le hAirteagail 10 agus 11, ní mór dóibh na critéir measúnaithe riosca a shonrú ina gcóras díchill chuí i gcomhréir le hAirteagal 10(2), a bhreithníonn siad i ndáil leis na táirgí ábhartha a bhfuil sé beartaithe acu iad a chur ar mhargadh an Aontais nó a onnmhairiú uaidh. Dá bhrí sin, ní mór na critéir measúnaithe riosca a shaincheapadh do na táirgí ábhartha a bhfuil sé beartaithe ag an oibreoir iad a chur ar an margadh nó a onnmhairiú uaidh.

Ní mór gaol cúisíoch a bheith ann idir an bailiú sonraí, an anailís riosca agus an maolú riosca, agus ní mór dóibh a bheith i gcomhréir le saintréithe ghníomhaíochtaí gnó an oibreora agus slabhraí soláthair na dtáirgí ábhartha.

Sainaithnítear le hAirteagal 10(2) an fhaisnéis chomhthéacsúil bhreise is gá chun measúnú a dhéanamh ar an leibhéal riosca, mar shampla, staid na bhforaoisí laistigh den tír tháirgthe.

I gcás ina ndéantar na táirgí le tráchtearraí a dhíorthaítear ó roinnt foinsí nó geoshuíomhanna, is gá measúnú a dhéanamh ar an riosca i gcás gach foinse nó geoshuímh.

Ar bhonn na sonraí a bhailítear, ní mór cúraimí anailíse riosca atá sainithe go beacht a dhéanamh agus ní mór na catagóirí riosca a chinneadh agus ní mór na bearta maolaithe riosca is gá a bhaineann leo a chinneadh freisin. Ní féidir le hoibreoirí an leibhéal riosca a mheasúnú ach ar bhonn cás ar chás, ós rud é go mbraitheann sé ar roinnt tosca.

Is iomaí bealach atá ann an measúnú riosca a dhéanamh, ach ní mór don oibreoir aghaidh a thabhairt ar na critéir a liostaítear in Airteagal 10(2) maidir le gach táirge ábhartha. Ba cheart a áireamh leis sin aghaidh a thabhairt ar na ceisteanna agus ar na breithnithe seo a leanas:

— *Cár táirgeadh an táirge?*

Cad é leibhéal riosca sannta na tíre táirgthe nó codanna di, i gcomhréir le hAirteagal 29 ([9])? Cad é an ráta cumhdaigh foraoise agus cad é leitheadúlacht (ráta) an díghrádaithe foraoise nó an dífhoraoisithe sa tír tháirgthe nó i gcodanna di? Cé chomh mór is atá leitheadúlacht (ráta) tháirgeadh neamhdhleathach an tráchtearra ábhartha laistigh den tír/de chodanna den tír?

— *Cad iad na rioscaí táirgeshonracha?*

Is ann do dhifríochtaí móra sa chaoi a dtáirgtear na táirgí ábhartha éagsúla a liostaítear san Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, rud a mbeidh tionchar aige ar an riosca i dtaobh neamhchomhlíonadh. Mar shampla, bíonn amhábhar a tháirgtear sna céadta geoshuíomh ar leithligh i dtáirgí áirithe nó téann táirgí áirithe faoi nósanna imeachta substaintiúla ceimiceacha nó fisiceacha le linn na monaraíochta.

— *An bhfuil an slabhra soláthair casta?*

Chun soiléiriú a fháil ar an gcoincheap 'castacht an tslabhra soláthair', féach Roinn 5.

— *An bhfuil aon chomhartha ann go bhfuil baint ag cuideachta sa slabhra soláthair le cleachtais a bhaineann le neamhdhleathacht, le dífhoraoisiú nó le díghrádú foraoisí?*

Maidir le tráchtearraí nó táirgí ábhartha a cheannaítear ó chuideachta a raibh baint aici le cleachtais neamhdhleathacha, leis an dífhoraoisiú nó leis an díghrádú foraoisí, is mó an riosca go mbeidh na tráchtearraí nó na táirgí sin neamhchomhlíontach. Ar cuireadh isteach aon ábhar imní a bhfuil bunús leis maidir le cuideachtaí sa slabhra soláthair de bhun Airteagal 31? Ar sháraigh aon chuideachta laistigh den slabhra soláthair dlíthe ábhartha ([10]) agus ar ghearr an stát aon phionós mar gheall gur sáraíodh na dlíthe sin?

([9]) Tabhair faoi deara i gcás nár sannadh aon leibhéal sonrach riosca, meastar gnáthriosca a bheith ag baint leis na tíortha sin.

([10]) Dlíthe a bhaineann le neamhdhleathacht, le dífhoraoisiú agus le díghrádú foraoisí.

— *An bhfuil aon fhaisnéis chomhlántach ar fáil ó scéimeanna deimhniúcháin nó ó scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí faoi chuideachtaí laistigh den slabhra soláthair a bheith ag comhlíonadh an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú?*

Chun soiléiriú a fháil ar ról scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí, féach Roinn 10.

— *Ar táirgeadh na táirgí ábhartha i gcomhréir le reachtaíocht ábhartha na tíre táirgthe?*

Sainmhínítear reachtaíocht ábhartha na tíre táirgthe in Airteagal 2(40). Chun tuilleadh faisnéise a fháil faoi cheanglais dlíthiúlachta, féach Roinn 6.

— *An bhfuil imní ann i ndáil leis an tír tháirgthe agus an tír thionscnaimh nó codanna díobh, amhail an leibhéal éillithe, forleithne an bhrionnaithe doiciméad agus sonraí, easpa fhorfheidhmiú an dlí, sáruithe ar an dlí idirnáisiúnta um chearta an duine, coinbhleacht armtha a bheith ann nó leitheadúlacht smachtbhannaí arna bhforchur ag Comhairle Slándála na Náisiún Aontaithe nó Comhairle an Aontais Eorpaigh?*

D'fhéadfadh na hábhair imní sin an bonn a bhaint d'iontaofacht roinnt doiciméad lena léirítear go bhfuil an reachtaíocht is infheidhme á comhlíonadh. Dá bhrí sin, ba cheart leibhéal éillithe na tíre, innéacsanna riosca gnó agus táscairí ábhartha eile a bhreithniú.

— *An gcuireann an soláthróir ar fáil na doiciméid uile lena léirítear comhlíonadh na reachtaíochta is infheidhme, agus an bhfuil siad infhíoraithe láithreach?*

I gcás ina bhfuil na doiciméid ábhartha uile réidh agus ar fáil arna iarraidh sin d'oibreoirí, is mó seans go bhfuil an slabhra soláthair seanbhunaithe agus go bhfuil an soláthróir ar an eolas faoi cheanglais an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

(b) **Riosca diomaibhseach**

Ba cheart coincheap an riosca dhiomaibhsigh a thuiscint i gcomhréir le hAirteagal 2(26), rud a chiallaíonn, ar bhonn measúnaithe iomláin ar fhaisnéis tháirgeshonrach agus ar fhaisnéis ghinearálta de bhun Airteagal 10, agus i gcás inar gá, ar bhonn chur i bhfeidhm na mbeart maolaithe iomchuí de bhun Airteagal 11, nach bhfuil *aon chúis imní* ann maidir leis na tráchtearraí ná na táirgí gan bheith i gcomhréir le hAirteagal 3(a) (gan dífhoraoisiú) nó (b) (táirgeadh dleathach, i gcomhréir le reachtaíocht infheidhme na tíre táirgthe).

Ní liosta uileghabhálach é an liosta critéar measúnaithe riosca a leagtar amach in Airteagal 10(2); féadfaidh oibreoirí cinneadh critéir bhreise a chur i bhfeidhm i gcás ina gcabhródh na critéir sin leo cinneadh a dhéanamh maidir lena dhóchúla atá sé gur táirgeadh tráchtearra nó táirge ábhartha go neamhdhleathach nó nach raibh sé gan dífhoraoisiú, nó dá gcabhróidís leo táirgeadh dleathach nó gan dífhoraoisiú a chruthú.

I gcás inarb é conclúid an chleachtais measúnaithe riosca agus maolaithe riosca go nochtann aon cheann de na critéir riosca leibhéal neamhdhiomaibhseach riosca, ba cheart a mheas go mbaineann riosca neamhdhiomaibhseach leis an táirge, agus dá bhrí sin, ní chuirfidh an t-oibreoir an táirge ar mhargadh an Aontais ná ní onnmhaireoidh sé an táirge ó mhargadh an Aontais.

(c) **Oibleagáidí ar mhicrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga**

Is oibreoirí iad micrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga atá faoi réir córas simplithe oibleagáidí mar a leagtar amach in Airteagal 4a.

In ionad na hoibleagáide ráiteas maidir le dícheall cuí a chur isteach, ní gá dóibh ach dearbhú simplithe aonuaire a chur isteach sa chóras faisnéise (Airteagal 4a(2)). Féadfaidh siad seoladh poist a úsáid freisin in ionad an gheoshuímh a cheanglaítear in Airteagal 9(1)(h) ar choinníoll go gcomhfhreagraíonn sé go soiléir do shuíomh geografach na ndáileachtaí talún, nó i gcás eallaigh, do na bunaíochtaí lena mbaineann.

Cuirtear d'oibleagáid ar mhicrea-oibreoirí príomhúla nó ar oibreoirí príomhúla beaga dícheall cuí a fheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 8 agus creat nósanna imeachta agus beart a choimeád suas chun dáta chun a áirithiú go gcomhlíonann na táirgí ábhartha a chuireann siad ar an margadh Airteagal 3, de réir mar a cheanglaítear le hAirteagal 12(1).

Ós rud é go bhfoinsíonn micrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga go hiomlán ó thír ísealriosca de réir sainmhínithe áfach, ní gá dóibh measúnú riosca ná maolú riosca a dhéanamh a cheanglaítear le hAirteagail 10 agus 11, ach amháin má fhaigheann siad faisnéis ábhartha nó má chuirtear ar an eolas iad faoi fhaisnéis ábhartha a léiríonn go bhfuil riosca neamhdhiomaibhseach ann go bhfuil na táirgí ábhartha neamhchomhlíontach (Airteagal 4(4)(b) agus Airteagal 13(2)).

Ciallaíonn sé sin, go ginearálta, gur bailiú eolais i gcomhréir le hAirteagal 9 a bheadh i gceist lena gcóras díchill chuí.

(d) **Oibleagáidí ar oibreoirí iartheachtacha agus ar thrádálaithe**

I gcás **oibreoirí iartheachtacha agus trádálaithe**, leagtar amach na hoibleagáidí is infheidhme in Airteagal 5 den Rialachán. Níor cheart d'oibreoirí iartheachtacha ná do thrádálaithe táirgí ábhartha a chur ar an margadh, a chur ar fáil ar an margadh ná a onnmhairiú ach amháin má tá an fhaisnéis a cheanglaítear faoi Airteagal 5(3) acu, is é sin go bunúsach céannacht na soláthróirí agus a gcliant corparáideach agus, i gcás oibreoirí iartheachtacha agus trádálaithe ar oibreoir é a soláthróir, uimhreacha tagartha na ráiteas maidir le dícheall cuí nó an t-aitheantóir dearbhúcháin a bhaineann leis na táirgí. Tá an méid sin i gcomhréir le hAirteagal 4(7) lena gceanglaítear ar oibreoirí uimhreacha tagartha na ráiteas maidir le dícheall cuí, nó i gcás inarb infheidhme, na haitheantóirí dearbhúcháin a bhaineann leis na táirgí ábhartha sin a chur in iúl d'oibreoirí iartheachtacha agus do thrádálaithe.

Mar achoimre, ní cuirtear de cheangal ar oibreoirí iartheachtacha ná ar thrádálaithe dícheall cuí a fheidhmiú iad féin, ní gá dóibh ráitis maidir le dícheall cuí a chur isteach ná ní gá dóibh a áirithiú gur feidhmíodh an dícheall cuí roimhe sin. Ní mór dóibh an fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 5(3) a bhailiú agus a choimeád áfach agus í a sholáthar do na húdaráis inniúla arna iarraidh sin dóibh.

Ina theannta sin, cláróidh oibreoirí iartheachtacha agus trádálaithe nach FBManna iad sa chóras faisnéise dá dtagraítear in Airteagal 33 sula ndéanfaidh siad táirgí ábhartha a chur ar an margadh, a chur ar fáil ar an margadh nó a onnmhairiú uaidh (Airteagal 5(2)).

I gcás ina bhfaightear faisnéis ábhartha nua, lena n-áirítear ábhair imní a bhfuil bunús leo, cuirtear d'oibleagáid le hAirteagal 5(5) ar oibreoirí agus ar thrádálaithe údaráis inniúla na mBallstát ina ndearna siad an táirge ábhartha a chur ar an margadh nó a chur ar fáil ar an margadh a chur ar an eolas, mar aon le hoibreoirí iartheachtacha ina ndiaidh agus trádálaithe dár soláthair siad an táirge ábhartha. I gcás onnmhairí, cuirfidh oibreoirí iartheachtacha údarás inniúil na tíre táirgthe ar an eolas.

Ina theannta sin, tá sé d'oibleagáid ar oibreoirí iartheachtacha agus ar thrádálaithe nach FBManna iad a fhíorú gur feidhmíodh dícheall cuí agus nár aimsíodh aon riosca nó nár aimsíodh ach riosca diomaibhseach i gcás ábhair imní a bhfuil bunús leo (Airteagal 5(6)). Ní dhéanfaidh siad táirgí ábhartha a chur ar an margadh, a chur ar fáil ar an margadh ná a onnmhairiú ach amháin i gcás ina léiríonn an fíorúchán nach ann do riosca i dtaobh neamhchomhlíonadh nó nach ann ach do riosca diomaibhseach i dtaobh neamhchomhlíonadh.

(e) **Dícheall cuí simplithe, i.e. foinsiú ó thíortha ísealriosca**

Ceanglaítear ar oibreoirí a fhoinsíonn ó thíortha ísealriosca dícheall cuí a fheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 8, ceanglais faisnéise Airteagal 9 a chomhlíonadh agus córas díchill chuí a bhunú i gcomhréir le hAirteagal 12.

I gcomhréir le hAirteagal 13 áfach, **ní cheanglaítear** orthu na hoibleagáidí faoi Airteagal 10 agus faoi Airteagal 11 a chomhlíonadh, i gcás ina bhfaightear, tar éis measúnú a dhéanamh

(i) ar chastacht an tslabhra soláthair ábhartha; agus

(ii) ar an riosca maidir le himchéimniú nó meascadh le táirgí de thionscnamh anaithnid nó de thionscnamh tíortha ardriosca nó gnáthriosca nó codanna díobh,

go ndearnadh na tráchtearraí ábhartha agus na táirgí ábhartha uile a chuireann siad ar an margadh nó a onnmhairíonn siad a tháirgeadh i dtíortha nó i gcodanna de thíortha a aicmíodh mar thíortha ísealriosca i gcomhréir le hAirteagal 29 ([11]).

I gcás an díchill chuí shimplithe faoi Airteagal 13, níl gá le haon chéim bhreise chun measúnú a dhéanamh ar an bhfaisnéis nó riosca a mhaolú mura rud é, le linn bailiú faisnéise nó le linn an mheasúnaithe a cheanglaítear le hAirteagal 13 féin, go gcuirtear oibreoirí ar an eolas faoi fhaisnéis ábhartha nua a thugann le fios go bhfuil riosca ann nach gcomhlíonfaidh táirge ábhartha an Rialachán, ar táirge é a bhfuil sé beartaithe acu a chur ar an margadh nó a onnmhairiú.

Ní cheanglaítear ar mhicrea-oibreoirí ná ar oibreoirí príomhúla beaga, go ginearálta, measúnú riosca ná maolú riosca a dhéanamh ós rud é gur oibreoirí iad a fhoinsíonn ó thír ísealriosca de réir sainmhínithe, ach amháin má fhaigheann siad faisnéis ábhartha nó má chuirtear ar an eolas iad faoi fhaisnéis ábhartha a léiríonn go bhfuil riosca neamhdhiomaibhseach ann go bhfuil na táirgí ábhartha neamhchomhlíontach.

([11]) De réir Airteagal 29(2), tíolacfaidh an Coimisiún liosta tíortha nó codanna de thíortha lena mbaineann riosca íseal nó riosca ard trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme. Déantar foráil maidir leis an leagan is déanaí den liosta tíortha i Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2025/1093 ón gCoimisiún.

(f) **Idirghníomhú leis an Treoir maidir le Dícheall Cuí Corparáideach i dtaca le hInbhuanaitheacht agus leis an Rialachán maidir le Saothar Éigeantais**

Le Treoir (AE) 2024/1760 maidir le Dícheall Cuí Corparáideach i dtaca le hInbhuanaitheacht ([12]), bunaítear creat cothrománach ginearálta le haghaidh dícheall cuí i dtaca le hinbhuanaitheacht i gcás cuideachtaí an-mhór de chuid an Aontais agus nach de chuid an Aontais iad. Leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, soláthraítear creat earnála le haghaidh an dífhoraoisithe maidir le gnéithe áirithe den dícheall cuí i gcás táirgí áirithe. Tá raon feidhme éagsúil ag an Treoir maidir le Dícheall Cuí Corparáideach i dtaca le hInbhuanaitheacht agus ag an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú: baineann an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú le heintitis a chuireann táirgí ábhartha ar mhargadh an Aontais nó a onnmhairíonn iad, tá feidhm ag an Treoir maidir le Dícheall Cuí Corparáideach i dtaca le hInbhuanaitheacht maidir le cuideachtaí móra de chuid an Aontais agus cuideachtaí nach cuideachtaí den chuid an Aontais iad a bhfuil a láimhdeachas agus a líon fostaithe os cionn méid áirithe.

I gcás nach dtagann na rialacha sonracha maidir le dícheall cuí faoin Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú le rialacha ginearálta na Treorach maidir le Dícheall Cuí i dtaca le hInbhuanaitheacht Chorparáideach, tá forlámhas ag forálacha an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú, ós *lex specialis* iad, thar rialacha ginearálta na Treorach maidir le Dícheall Cuí i dtaca le hInbhuanaitheacht Chorparáideach (*lex generalis*) a mhéid a bhaineann leis an neamhréir, sa mhéid go ndéantar foráil leo maidir le hoibleagáidí níos fairsinge nó níos sonraí lena saothraítear na cuspóirí céanna. Leagtar amach an riail sin in Airteagal 1(3) den Treoir maidir le Dícheall Cuí i dtaca le hInbhuanaitheacht Chorparáideach agus leanann sé prionsabail dhlí an Aontais, lena dtugtar tosaíocht do *lex specialis* thar *lex generalis* i gcásanna den sórt sin. Foilseofar treoirlínte ginearálta maidir le dícheall cuí le haghaidh cuideachtaí faoin Treoir maidir le Dícheall Cuí Corparáideach i dtaca le hInbhuanaitheacht an 26 Iúil 2027. Is é an 26 Iúil 2029 dáta cur i bhfeidhm na Treorach maidir le Dícheall Cuí Corparáideach i dtaca le hInbhuanaitheacht.

Leis an Rialachán maidir le táirgí a dhéantar le saothar éigeantais a thoirmeasc ar mhargadh an Aontais ([13]), toirmeasctar ar oibreoirí eacnamaíocha táirgí a dhéantar le saothar éigeantais a chur ar mhargadh an Aontais, a chur ar fáil ar mhargadh an Aontais nó a onnmhairiú uaidh. Tá feidhm aige maidir le gach oibreoir eacnamaíoch, tá feidhm aige freisin maidir le hoibreoirí eacnamaíocha a thagann faoi raon feidhm an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú. Cé nach gcuirtear oibleagáidí díchill chuí ar oibreoirí eacnamaíocha leis an Rialachán maidir le Saothar Éigeantais, is féidir le próisis díchill chuí a cheanglaítear faoi reachtaíocht eile de chuid an Aontais, amhail an Treoir maidir le Dícheall Cuí Corparáideach nó an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, cuidiú le rioscaí i dtaobh an tsaothair éigeantais in oibríochtaí agus i slabhraí soláthair oibreoirí eacnamaíocha a shainaithint, a chosc, a mhaolú agus deireadh a chur leo nó iad a leigheas. Chun comhlíonadh an Rialacháin maidir le Saothar Éigeantais a éascú, eiseoidh an Coimisiún treoraíocht maidir leis an dícheall cuí chun aghaidh a thabhairt ar rioscaí i dtaobh an tsaothair éigeantais i slabhraí soláthair.

5. SOILÉIRIÚ AR 'CASTACHT AN tSLABHRA SOLÁTHAIR'

Reachtaíocht ábhartha:
An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú- Airteagal 8 — Dícheall cuí; Airteagal 9 — Ceanglais faisnéise; Airteagal 10 — Measúnú riosca; Airteagal 11 — Maolú riosca

Liostaítear 'castacht an tslabhra soláthair ábhartha' go sainráite mar chritéar measúnaithe riosca in Airteagal 10(2)(i) den Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú agus dá bhrí sin, tá sé ábhartha don chuid den nós imeachta díchill chuí a bhaineann leis an measúnú riosca agus leis an maolú riosca. Is ceann é de roinnt critéar den chuid den nós imeachta díchill chuí a bhaineann leis an measúnú riosca agus leis an maolú riosca a leagtar amach in Airteagail 10 agus 11.

Is é an réasúnaíocht is bonn leis an gcritéar sin go bhféadfadh sé go mbeadh sé ní ba dheacra táirgí ábhartha a rianú ar ais chuig an tír tháirgthe agus chuig na dáileachtaí talún inar táirgeadh na tráchtearraí ábhartha i gcás inar casta an slabhra soláthair, agus is toisc é sin a bhaineann le riosca níos mó i dtaobh neamhchomhlíonadh. Neamhréir san fhaisnéis agus sna sonraí ábhartha agus fadhbanna a bhaineann leis an bhfaisnéis is gá a fháil ag aon phointe sa slabhra soláthair, féadfaidh na nithe sin an riosca a mhéadú go rachaidh tráchtearraí nó táirgí neamhchomhlíontacha isteach sa slabhra soláthair. Is é an phríomhcheist atá ann a mhéid atá sé indéanta na tráchtearraí ábhartha a fhaightear i dtáirge ábhartha a rianú ar ais chuig na dáileachtaí talún inar táirgeadh iad.

Méadófar an riosca neamhchomhlíontachta má fhágann castacht an tslabhra soláthair go bhfuil sé deacair an fhaisnéis a shainaithint a cheanglaítear faoi Airteagal 9(1) agus faoi Airteagal 10(2) den Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú. I gcás inarb ann do chéimeanna neamhaitheanta sa slabhra soláthair nó i gcás ina dtagann aon fhaisnéis eile chun cinn lena dtugtar neamhchomhlíonadh le fios, d'fhéadfaí teacht ar an gconclúid go bhfuil an riosca neamhdhiomaibhseach.

([12]) Treoir (AE) 2024/1760 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2024 maidir le dícheall cuí i dtaca le hinbhuanaitheacht chorparáideach agus lena leasaítear Treoir (AE) 2019/1937 agus Rialachán (AE) 2023/2859 (IO L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj), arna leasú le Treoir (AE) 2026/470 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Feabhra 2026 lena leasaítear Treoracha 2006/43/CE, 2013/34/AE, (AE) 2022/2464 agus (AE) 2024/1760 a mhéid a bhaineann le ceanglais áirithe maidir le tuairisciú inbhuanaitheachta corparáideach agus dícheall cuí i dtaca le hinbhuanaitheacht chorparáideach (IO L, 2026/470, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/470/oj).

([13]) Rialachán (AE) 2024/3015 maidir le táirgí arna ndéanamh le saothar éigeantais a thoirmeasc ar mhargadh an Aontais (IO L, 2024/3015, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj).

Méadaíonn castacht an tslabhra soláthair de réir mar a mhéadaíonn an líon próiseálaithe agus idirghabhálaithe idir na dáileachtaí talún sa tír tháirgthe agus an t-oibreoir. D'fhéadfadh méadú teacht ar an gcastacht freisin i gcás ina n-úsáidtear níos mó ná táirge ábhartha amháin chun táirge ábhartha nua a mhonarú, nó i gcás ina bhfoinsítear tráchtearraí ábhartha ó roinnt tíortha táirgthe. Ar an taobh eile, is dócha go mbeidh an nós imeachta díchill chuí níos simplí i slabhraí soláthair gairide, agus d'fhéadfadh slabhra soláthair gairid, go háirithe i gcás an díchill chuí shimplithe faoi Airteagal 13, a bheith ina thoisc a chuidíonn lena léiriú gurb ann do riosca diomaibhseach go dtiocfar timpeall ar an Rialachán.

Chun measúnú a dhéanamh ar chastacht an tslabhra soláthair, féadfaidh oibreoirí an liosta (neamh-uileghabhálach) ceisteanna seo a leanas a úsáid i gcás táirgí ábhartha atá le cur ar mhargadh an Aontais, atá le cur ar fáil ar mhargadh an Aontais nó atá le honnmhairiú ó mhargadh an Aontais:

— An raibh roinnt próiseálaithe agus/nó céimeanna sa slabhra soláthair sula ndearadh táirge ábhartha ar leith a chur ar mhargadh an Aontais, a chur ar fáil ar mhargadh an Aontais nó a onnmhairiú ó mhargadh an Aontais?

— An bhfuil tráchtearraí ábhartha a fhoinsítear ó dháileachtaí éagsúla agus/nó ó thíortha éagsúla táirgthe sa táirge ábhartha?

— An táirge an-phróiseáilte é an táirge ábhartha (a bhféadfadh roinnt táirgí ábhartha eile a bheith ann féin)?

— I gcás adhmaid,

  — an ann do níos mó ná speiceas crainn amháin sa táirge ábhartha?

  — ar trádáladh an t-adhmad agus/nó na táirgí adhmaid i níos mó ná tír amháin?

  — ar próiseáladh nó ar monaraíodh aon táirge próiseáilte ábhartha i dtríú tíortha sula ndearnadh iad a chur ar mhargadh an Aontais, a chur ar fáil ar mhargadh an Aontais nó a onnmhairiú ó mhargadh an Aontais?

6. **DLÍTHIÚLACHT**

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Airteagal 2(40) — Sainmhínithe agus Airteagal 3(b) — Toirmeasc

De réir Airteagal 3 den Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú, ní dhéanfar tráchtearraí ábhartha ná táirgí ábhartha a chur ar an margadh ná a chur ar fáil ar an margadh, ná a onnmhairiú ach amháin má chomhlíontar na coinníollacha **uile** seo a leanas:

(a) tá siad gan dífhoraoisiú;

(b) **táirgeadh i gcomhréir le reachtaíocht ábhartha na tíre táirgthe iad**; agus

(c) cumhdaítear iad uile le ráiteas maidir le dícheall cuí nó le dearbhú simplithe.

Ní mór na táirgí ábhartha **a bheith i gcomhréir leis na trí chritéar ar leithligh agus ina n-aonar**; seachas sin, ní chuirfidh oibreoirí ar an margadh iad ná ní onnmhaireoidh siad iad.

(a) **Reachtaíocht ábhartha na tíre táirgthe**

Is é an bunús chun a chinneadh ar táirgeadh tráchtearra ábhartha nó táirge ábhartha i gcomhréir le reachtaíocht ábhartha na tíre táirgthe ná reachtaíocht na tíre ina ndearnadh an tráchtearra, nó i gcás táirge, an tráchtearra is cuid den táirge ábhartha, a fhás ar dháileachtaí ábhartha talún, a bhaint nó a fháil uathu, nó a thógáil orthu, nó i gcás eallaigh, i mbunaíochtaí.

Tá cur chuige solúbtha i gceist leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, mar a liostaítear roinnt réimsí dlí gan dlíthe ar leith a shonrú, ós rud é nach ionann iad ó thír go tír agus go bhféadfaidís a bheith faoi réir leasuithe. Is éard atá sa reachtaíocht ábhartha de bhun Airteagal 2(40) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú, áfach, na dlíthe is infheidhme **maidir le stádas dlíthiúil an limistéir táirgthe** agus iad sin amháin. Ciallaíonn sé sin ar bhonn ginearálta nach gcinntear ábharthacht na ndlíthe le haghaidh an cheanglais dlíthiúlachta in Airteagal 3(b) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú mar gheall go bhféadfadh feidhm a bheith acu go ginearálta le linn an phróisis táirgthe tráchtearraí nó go bhféadfadh feidhm a bheith acu maidir le slabhraí soláthair na dtáirgí ábhartha agus na dtráchtearraí ábhartha, ach go gcinntear ábharthacht na ndlíthe sin i bhfianaise go bhfuil tionchar nó éifeacht shonrach ag na dlíthe sin ar stádas dlíthiúil an limistéir ina dtáirgtear na tráchtearraí.

Chomh maith leis sin, ní mór Airteagal 2(40) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú a léamh i bhfianaise chuspóirí an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú mar a leagtar síos in Airteagal 1(1)(a) agus (b) iad, rud a chiallaíonn go bhfuil reachtaíocht ábhartha freisin más féidir inneachar na reachtaíochta sin a nascadh go díreach le stop a chur leis an dífhoraoisiú agus leis an díghrádú foraoisí i gcomhthéacs ghealltanas an Aontais aghaidh a thabhairt ar an athrú aeráide agus ar chailliúint na bithéagsúlachta.

Sonraítear an reachtaíocht ábhartha sin a thuilleadh i bpointí (a) go (h) d'Airteagal 2(40). Leis an liosta seo a leanas, tugtar roinnt samplaí nithiúla atá chun críoch léirithe amháin agus nach féidir a mheas mar shamplaí uileghabhálacha:

— *Cearta úsáide talún*, lena n-áirítear dlíthe maidir le lománú agus táirgeadh ar an talamh nó maidir le bainistíocht na talún; mar shampla:

  — reachtaíocht maidir le haistriú talún go háirithe talamh talmhaíochta nó foraoisí,

  — reachtaíocht maidir le hidirbheart léasa talún.

— *Cosaint an chomhshaoil*. Is ann do nasc leis an gcuspóir chun stop a chur leis an dífhoraoisiú agus leis an díghrádú foraoisí, laghdú a chur ar astaíochtaí gás ceaptha teasa nó an bhithéagsúlacht a chosaint, mar shampla sna cineálacha reachtaíochta seo a leanas:

  — reachtaíocht maidir le limistéir faoi chosaint,

  — reachtaíocht maidir le cosaint an dúlra agus athbhunú dúlra,

  — reachtaíocht maidir le cosaint agus caomhnú an fhiadhúlra agus na bithéagsúlachta,

  — reachtaíocht maidir le speicis atá i mbaol,

  — reachtaíocht maidir le forbairt talún.

— *Rialacha a bhaineann le foraoisí, lena n-áirítear bainistiú foraoisí agus caomhnú na bithéagsúlachta, i gcás ina bhfuil baint dhíreach acu le lománaíocht adhmaid*, mar shampla:

  — reachtaíocht maidir le cosaint agus caomhnú foraoisí, agus bainistiú inbhuanaithe foraoisí,

  — reachtaíocht i gcoinne an dífhoraoisithe,

  — cearta chun adhmad a lománú laistigh de na teorainneacha a bhfuil taifead orthu le dlí.

— *Cearta tríú páirtithe*, lena n-áirítear cearta úsáide agus cearta tionachta a ndéanann táirgeadh na dtráchtearraí agus na dtáirgí ábhartha difear dóibh, agus cearta úsáide talún traidisiúnta pobal dúchasach agus pobal áitiúil; d'fhéadfadh an méid sin cearta bunchíosa nó cearta úsáide a chuimsiú, mar shampla.

— *Cearta oibrithe* agus *cearta an duine a chosnaítear faoin dlí idirnáisiúnta*, a bhfuil feidhm acu maidir le daoine atá i láthair i limistéar táirgthe na dtráchtearraí ábhartha a mhéid atá ábhartha don Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú agus a chuspóirí á gcur san áireamh mar a chumhdaítear le hAirteagal 1(1) den Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú, nó a bhfuil feidhm acu maidir le daoine a bhfuil cearta acu ar limistéar táirgthe na dtráchtearraí nó na dtáirgí ábhartha, lena n-áirítear cearta pobal dúchasach agus pobal áitiúil, más infheidhme iad nó má tá siad san áireamh sa reachtaíocht náisiúnta faoi leith; mar shampla, cearta talún, cearta ar chríocha agus ar acmhainní, cearta maoine, cearta i ndáil le conarthaí, comhaontuithe agus socruithe cuiditheacha eile idir pobail dhúchasacha agus Stáit.

— *Prionsabal an tsaorthoilithe fheasaigh roimh ré, lena n-áirítear mar a leagtar amach i nDearbhú na Náisiún Aontaithe maidir le Cearta na bPobal Dúchasach*. Is féidir treoraíocht bhreise a fháil maidir le cur i bhfeidhm phrionsabal an tsaorthoilithe fheasaigh roimh ré, mar shampla ó Oifig Ard-Choimisinéara na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine mar a dtugtar aird air nach mór toiliú a bheith mar chuspóir comhairliúcháin ag Stáit sula ndéanfar aon cheann de na gníomhaíochtaí seo a leanas:

  — sula dtugtar faoi thionscadail a dhéanann difear do chearta pobal ar thalamh, ar chríoch agus ar acmhainní, lena n-áirítear mianadóireacht agus úsáid nó saothrú eile acmhainní,

  — sula n-athlonnaítear pobail dhúchasacha óna dtalamh nó óna gcríocha,

  — sula ndéantar aisíocaíocht nó cúiteamh iomchuí eile i gcás ina ndearnadh tailte a choigistiú, a thógáil nó a fhorghabháil nó i gcás ina ndearnadh damáiste do na tailte sin, gan saorthoiliú feasach roimh ré na bpobal dúchasach ar leo iad.

— *Rialacháin chánach, frithéillithe, trádála agus chustaim*.

— Dlíthe is infheidhme maidir leis na slabhraí soláthair ábhartha a théann isteach i margadh an Aontais, nó a imíonn uaidh, i gcás ina bhfuil nasc sonrach acu le cuspóirí an Rialacháin, nó, i gcás dlíthe trádála agus custaim, i gcás ina mbaineann siad go sonrach le hearnálacha ábhartha na talmhaíochta nó an táirgthe adhmaid.

Tá sé beartaithe ag an gCoimisiún stór reachtaíochta ábhartha a bhunú faoi mhí na Nollag 2026 lena gcuirfear ar a gcumas do thíortha táirgthe liosta reachtaíochta ábhartha a sholáthar de réir Airteagal 2(40). Féadfaidh oibreoirí an stór a úsáid chun cúnamh a thabhairt dóibh na ceanglas maidir le faisnéis faoi Airteagail 9(1)(h) a chomhlíonadh.

(b) **Dícheall cuí maidir le dlíthiúlacht**

Ní mór d'oibreoirí a bheith ar an eolas faoin reachtaíocht atá ann i ngach ceann de na tíortha óna bhfoinsíonn siad maidir le stádas dlíthiúil an limistéir táirgthe. D'fhéadfadh an méid seo a leanas a bheith i gceist leis an reachtaíocht ábhartha, i measc nithe eile:

— dlíthe náisiúnta agus réigiúnacha, lena n-áirítear reachtaíocht thánaisteach ábhartha, agus

— dlí idirnáisiúnta, lena n-áirítear conarthaí agus comhaontuithe iltaobhacha agus déthaobhacha, mar is infheidhme sa dlí náisiúnta trína gcódú agus trína gcur chun feidhme, faoi seach.

Faoi Airteagal 9(1)(h) den Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú, ní mór faisnéis, lena n-áirítear doiciméid agus sonraí lena léirítear comhlíonadh reachtaíocht infheidhme na tíre táirgthe a bhailiú mar chuid den oibleagáid maidir le dícheall cuí. Sonraítear i mír 1(h) freisin nach mór an fhaisnéis sin a bheith leorchinntitheach infhíoraithe.

Sa chomhthéacs sin, braitheann cineál agus méid na faisnéise atá le bailiú ar an slabhra soláthair, an limistéar táirgthe agus ar an tír tháirgthe shonrach. Féadfaidh oibreoirí raon leathan foinsí faisnéise inchreidte a úsáid, mar a liostaítear thíos, ónar féidir, ina n-iomláine, teacht ar an gconclúid réasúnaithe gur táirgeadh na tráchtearraí ábhartha i gcomhréir le reachtaíocht ábhartha na tíre táirgthe. I gcomhréir le hAirteagal 9(2), ní mór d'oibreoirí an fhaisnéis, na doiciméid agus na sonraí a bhailítear faoin bpointe seo a chur ar fáil do na húdaráis inniúla, arna iarraidh sin dóibh. Chun an forfheidhmiú a éascú, ba cheart d'oibreoirí a bheith in ann an fáth arb ann do dhoiciméid áirithe agus nach ann do dhoiciméid eile a mhíniú.

Ba cheart tús áite a thabhairt do dhomhainbhailiú fianaise maidir le slabhraí soláthair, limistéir tháirgthe agus tíortha táirgthe i gcás ina léirítear le scrúdú tosaigh ar an bhfaisnéis atá ar fáil don oibreoir gur ann do riosca ard nach gcomhlíonfar Airteagal 3(b). I gcodarsnacht leis sin, i gcás slabhraí soláthair, limistéir tháirgthe agus tíortha táirgthe ina léirítear le scrúdú tosaigh ar an bhfaisnéis gur ann do riosca diomaibhseach nach gcomhlíonfar Airteagal 3(b), níor cheart é a chur de cheangal ar oibreoirí domhainbhailiú sonraí a dhéanamh. Mar shampla, níor cheart é a chur de cheangal orthu doiciméadacht dhlíthiúil chuimsitheach a bhailiú go córasach le haghaidh gach dáileachta talún ar leith, cineálacha sonracha doiciméad a fháil amhail teidil talún aonair, nó liosta uileghabhálach a chur i dtoll a chéile de na dlíthe, doiciméid nó sonraí uile a d'fhéadfadh a bheith ábhartha.

Is féidir a áireamh san fhaisnéis tosaigh a bhíonn ar fáil don oibreoir faisnéis a bhíonn ar fáil go poiblí agus faisnéis eile a bhaineann leis an limistéar táirgthe nó leis an slabhra soláthair ábhartha a bhfuil an t-oibreoir ar an eolas fúithi roimh an dícheall cuí a fheidhmiú. Mar chuid den chéim sin, féadfaidh an t-oibreoir an t-aicmiú riosca tíre de bhun Airteagal 29 den Rialachán maidir le Dífhoraoisiú a chur san áireamh go háirithe mar aon le faisnéis a fhoilsíonn eagraíochtaí idirnáisiúnta, i gcás inarb ábhartha, amhail Táscairí Rialachais Domhanda an Bhainc Dhomhanda, agus tuarascálacha poiblí ar an tír tháirgthe nó ar an limistéar táirgthe nó ar shlabhraí soláthair ábhartha a bhaineann le táirgeadh tráchtearraí ábhartha.

Braitheann an oibleagáid maidir le doiciméid nó faisnéis eile a bhailiú ar chórais dhifriúla rialála tíortha. Dá bhrí sin, ba cheart a thuiscint go gcuimsítear leis an oibleagáid an méid seo a leanas i gcás inarb infheidhme:

— Doiciméid oifigiúla a eisíonn údaráis tíortha, amhail ceadanna riaracháin, mar shampla, ó chlárlanna agus ardáin oifigiúla a bhunaíonn agus a bhainistíonn údaráis tíortha,

— Doiciméid lena léirítear oibleagáidí conarthacha, lena n-áirítear conarthaí agus comhaontuithe le pobail dhúchasacha nó le pobail áitiúla,

— Faisnéis chomhlántach a eisíonn scéimeanna deimhniúcháin poiblí agus príobháideacha nó scéimeanna fíorúcháin eile tríú páirtí,

— Cinntí breithiúnacha,

— Measúnuithe tionchair, pleananna bainistíochta, tuarascálacha iniúchta comhshaoil.

Cuimsítear sa mhéid sin faisnéis a bhaineann le haon socrú lena dtugtar an ceart an limistéar faoi leith a úsáid chun an tráchtearra ábhartha a tháirgeadh. An gá le teideal talún nó doiciméadacht eile a bhaineann le socrú, braitheann an méid sin ar an reachtaíocht náisiúnta. Mura gceanglaítear a bheith i seilbh teidil talún faoin dlí náisiúnta chun táirgí talmhaíochta a tháirgeadh agus a thráchtálú, ní cheanglaítear faoin Rialachán maidir le dífhoraoisiú é.

D'fhéadfadh na doiciméid bhreise seo a leanas a bheith úsáideach freisin:

— Doiciméid lena léirítear beartais agus cóid iompair na cuideachta,

— Féindearbhú deonach táirgeoirí tráchtearraí ábhartha ina ndearbhaíonn táirgeoir gur táirgeadh an táirge i gcomhréir le reachtaíocht na tíre táirgthe,

— Comhaontuithe freagrachta sóisialta idir gníomhaithe príobháideacha agus sealbhóirí cirt tríú páirtí,

— Tuarascálacha sonracha ar éilimh agus ar choinbhleachtaí tionachta agus ceart.

Féadfar faisnéis, lena n-áirítear doiciméid agus sonraí, a bhailiú i gcóip chrua nó i bhfoirm leictreonach.

Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach mór an fhaisnéis, lena n-áirítear doiciméid agus sonraí, a bhailiú faoi Airteagal 9(1)(h) den Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú freisin chun críocha an mheasúnaithe riosca (Airteagal 10 den Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú) agus nár cheart féachaint air mar cheanglas neamhspleách, ach amháin sa chás ina bhfoinsítear an táirge go hiomlán ó thíortha ísealriosca nó ó chodanna de thíortha ísealriosca. Sa chás ina ndéantar an foinsiú go hiomlán ó thíortha ísealriosca nó ó chodanna de thíortha ísealriosca, de réir Airteagal 13 den Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, ní gá d'oibreoirí na bearta seo a leanas a dhéanamh lena dtugtar tuairisc ar an measúnú riosca ach amháin i gcás ina bhfaigheann na hoibreoirí faisnéis a thugann neamhchomhlíonadh nó teacht timpeall le fios nó i gcás ina gcuirtear ar an eolas iad faoi fhaisnéis den sórt sin.

De réir Airteagal 10(1) den Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú, ní mór measúnú a dhéanamh ar an bhfaisnéis a bhailítear ina hiomláine chun inrianaitheacht agus comhlíontacht a áirithiú ar fud an tslabhra soláthair. Ní mór an fhaisnéis uile a anailísiú agus a fhíorú, rud a chiallaíonn nach mór d'oibreoirí a bheith in ann meastóireacht a dhéanamh ar inneachar agus ar iontaofacht na ndoiciméad a bhailíonn siad agus na naisc idir an fhaisnéis éagsúil i ndoiciméid éagsúla a thuiscint. De ghnáth, ba cheart don oibreoir na nithe seo a leanas a sheiceáil mar chuid den mheasúnú:

— An bhfuil na doiciméid éagsúla i gcomhréir le chéile agus le faisnéis eile atá ar fáil,

— Cad é go díreach a chruthaíonn gach doiciméad,

— Cén córas (e.g. rialú a dhéanann údaráis, iniúchadh neamhspleách, etc.) ar a bhfuil an doiciméad bunaithe,

— Iontaofacht agus bailíocht gach doiciméid, rud a chiallaíonn an dóchúlacht go ndearnadh é a fhalsú nó a eisiúint go neamhdhleathach.

Ba cheart d'oibreoirí bearta réasúnta a dhéanamh chun iad féin a shásamh gur fíordhoiciméid iad na doiciméid sin, ag brath ar an measúnú a dhéanann siad ar an staid ghinearálta sa tír tháirgthe. Maidir leis sin, ba cheart don oibreoir an riosca éillithe (e.g. breabaireacht, claonpháirteachas nó calaois) a chur san áireamh freisin. Soláthraíonn foinsí éagsúla faisnéis atá ar fáil ar bhonn ginearálta maidir leis an leibhéal éillithe i dtír nó i réigiún fonáisiúnta, mar shampla, Innéacs na Braistinte i dtaca le hÉilliú de chuid Transparency International agus innéacsanna idirnáisiúnta aitheanta comhchosúla eile nó faisnéis ábhartha ([14]).

I gcásanna ina meastar go bhfuil leibhéal ard éillithe ann, d'fhéadfadh sé go mbeadh an tuiscint ann nach féidir a mheas go bhfuil doiciméid iontaofa, agus d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le fíorú breise. Sna cásanna sin, ní mór cúram speisialta a dhéanamh de na doiciméid a sheiceáil ós rud é go bhféadfadh sé go mbeadh cúis ann bheith in amhras faoina n-inchreidteacht.

Seachas a bheith ag brath ar innéacsanna idirnáisiúnta aitheanta, d'fhéadfadh oibreoirí liostaí coinníollacha agus leochaileachtaí a sheiceáil, lena n-áirítear fianaise atá ann cheana ar chleachtas éillitheach, rud lena léirítear go bhfuil riosca níos mó ann agus dá bhrí sin, go bhfuil gá le leibhéal níos mó grinnscrúdaithe. Áirítear le samplaí d'fhianaise bhreise den sórt sin scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí (féach Roinn 10 den treoraíocht seo), iniúchtaí neamhspleácha nó féindéanta, nó teicneolaíochtaí/modhanna fóiréinseacha a úsáid chun na táirgí ábhartha a rianú, rud a chuidíonn le léirithe ar éilliú nó ar neamhdhleathacht a nochtadh.

([14]) Maidir le húsáid na n-innéacsanna sin, féach freisin Caibidil 4 den Fhógra ón gCoimisiún an 12.2.2016, C(2016)755 final (Treoirdhoiciméad maidir le Rialacháin Adhmaid AE).

Féadfar tacú le hoibreoirí dícheall cuí a fheidhmiú agus tacú le gníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin na n-údarás inniúil trí bhíthin anailísíocht sonraí agus uirlisí atá bunaithe ar an intleacht shaorga chun ord tosaíochta a leagan síos, comhsheasmhacht doiciméad a sheiceáil agus aimhrialtachtaí a d'fhéadfadh a bheith ann a aimsiú. Mar sin féin, is ar na hoibreoirí agus ar na húdaráis inniúla atá an fhreagracht deiridh maidir le comhlíontacht gan beann ar úsáid na n-uirlisí digiteacha sin.

7. **RAON TÁIRGÍ**

(a) **Soiléiriú – Ábhair phacála agus phacáistíochta**

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Airteagal 2 — Sainmhínithe; Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú

Le hIarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, leagtar amach an liosta tráchtearraí ábhartha agus táirgí ábhartha a aicmítear san Ainmníocht Chomhcheangailte a leagtar amach in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (CEE) Uimh. 2658/87 ón gComhairle ([15]).

Cumhdaítear le Cód CC 4819: *'Cartáin, boscaí, cásanna, málaí agus coimeádáin eile phacála, déanta as páipéar, páipéarchlár, flocas ceallalóise nó as uigí de shnáithíní ceallalóise; comhaid bhosca, tráidirí litreach, agus earraí comhchosúla, déanta as páipéar nó as páipéarchlár, de chineál a úsáidtear in oifigí, i siopaí nó a leithéidí'*.

— Má chuirtear aon cheann de na hearraí thuas ar an margadh nó má onnmhairítear iad mar tháirgí astu féin, seachas mar phacáil le haghaidh táirge eile, sa chás sin *cumhdaítear* leis an Rialachán iad agus dá bhrí sin, tá feidhm ag na hoibleagáidí a leagtar amach sa Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú.

— Má úsáidtear ábhar pacála nó coimeádáin phacála, mar a aicmítear faoi chód CC 4819 iad, chun 'tacú le táirge eile nó chun táirge eile a chosaint nó a iompar', *ní chumhdaítear* leis an Rialachán é.

Le Cód CC 4415 cumhdaítear: *'Cásanna pacála, boscaí, cliathbhoscaí, drumaí agus pacáil chomhchosúil, atá déanta as adhmad; drumaí cáblaí, déanta as adhmad; pailléid, pailléid i bhfoirm boscaí agus cláir ualaigh eile, déanta as adhmad; coiléir phailléid, déanta as adhmad'*.

— Má chuirtear aon cheann de na hearraí thuas ar an margadh nó má onnmhairítear iad mar tháirgí astu féin, sa chás sin *cumhdaítear* leis an Rialachán iad agus dá bhrí sin, tá feidhm ag na hoibleagáidí a leagtar amach sa Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú.

— Earraí faoi 4415 a úsáidtear *go heisiach* mar ábhar pacála nó mar choimeádáin phacála chun tacú le táirge eile a chuirtear ar an margadh nó chun táirge eile a chuirtear ar an margadh a chosaint nó a iompar, *ní chumhdaítear* leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú iad.

Tá feidhm ag na breithnithe céanna a mhéid a bhaineann le hábhair phacála maidir le cód CC 4401, 4405, 4416.

Laistigh de na catagóirí sin, déantar idirdhealú breise idir ábhar pacála agus coimeádáin phacála 'aon úsáide' ar thaobh amháin agus ar an taobh eile, ábhar pacála agus coimeádáin phacála ar léir ina leith go bhfuil siad oiriúnach lena n-úsáid arís agus arís eile:

— Ábhar pacála agus coimeádáin phacála aon úsáide a úsáidtear go heisiach chun tacú le táirge eile a chuirtear ar fáil ar an margadh nó a onnmhairítear ón margadh agus a chuirtear i láthair leis an táirge sin, nó a úsáidtear chun táirge eile a chuirtear ar fáil ar an margadh nó a onnmhairítear a chosaint nó a iompar agus a chuirtear i láthair leis an táirge sin, ní chumhdaítear leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú iad nuair a úsáidtear chun na críche sin iad.

— Ábhar pacála agus coimeádáin phacála ar léir ina leith go bhfuil siad oiriúnach lena n-úsáid arís agus arís eile a úsáidtear go heisiach chun tacú le táirge eile a chuirtear ar fáil ar an margadh nó a onnmhairítear uaidh nó chun táirge eile a chuirtear ar fáil ar an margadh nó a onnmhairítear a chosaint nó a iompar agus a chuirtear i láthair leis an táirge sin, ní chumhdaítear leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú iad ón uair a úsáidtear iad chun na críche sin agus as sin amach. Mar shampla, ní chumhdófaí pailléid leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú i gcás ina gcuirtear ar fáil ar an margadh arís iad nó ina n-onnmhairítear iad tar éis iad a úsáid chun tacú le táirge eile nó chun táirge eile a chosaint nó a iompar).

([15]) Rialachán (CEE)Uimh. 2658/87 ón gComhairle an 23 Iúil 1987 maidir leis an ainmníocht taraife agus staidrimh agus leis an gComhtharaif Chustaim (IO L 256, 7.9.1987, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj).

Ní mór idirdhealú breise a dhéanamh idir pacáil a mheastar a thugann a 'bhuntréith' do tháirge agus pacáil a mhúnlaítear agus a fheistítear ar tháirge sonrach ach nach dlúthchuid den táirge féin í. Le Riail ghinearálta 5 maidir le léirmhíniú na hAinmníochta Comhcheangailte ([16]) de Rialachán (CEE) Uimh. 2658/87, soiléirítear na difríochtaí sin, agus cuirtear samplaí i láthair thíos. Sanntar a gcód CC féin do choimeádáin a bhfuil 'tréith fhíor-riachtanach' acu agus aicmítear iad go neamhspleách ar an táirge atá iontu agus tagann siad faoi raon feidhme an Rialacháin, agus maidir le coimeádáin atá múnlaithe nó feistithe go speisialta chun earraí sonracha a bheith iontu, sanntar dóibh Cód CC an táirge atá iontu, má tá na coimeádáin sin oiriúnach lena n-úsáid go fadtéarmach, má chuirtear na coimeádáin sin i láthair leis na hearraí dá bhfuil siad beartaithe agus nuair nach dtagann coimeádáin de chineál a dhíoltar leo de ghnáth faoi raon feidhme an Rialacháin (Riail Ghinearálta 5a). Gnáth-phacáistiú, amhail ábhair phacáistithe agus coimeádáin phacáistithe ([7]) a chuirtear i láthair leis na hearraí iontu, déanfar iad a aicmiú leis na hearraí i gcás inar cineál iad a úsáidtear de ghnáth chun earraí den sórt sin a phacáil, rud a chiallaíonn nach dtagann siad faoi raon feidhme an Rialacháin (Riail Ghinearálta 5b). Ba cheart páipéar nó ábhair eile chlúdaigh a mheas mar dhlúthchuid de tháirge más é is cuspóir dó an táirge a chosaint nó a iompar.

Is dócha nach mbeidh na hidirdhealuithe breise sin ábhartha ach do chuid bheag de na hearraí atá faoi réir an Rialacháin áfach.

Mar achoimre, tá na nithe seo a leanas faoi réir an Rialacháin:

— Ábhar pacála nó coimeádáin phacála a chuirtear ar an margadh nó a chuirtear ar fáil ar an margadh nó a onnmhairítear mar tháirgí astu féin;

— Coimeádáin lena dtugtar buntréith dá chuid do tháirge.

Níl na nithe seo a leanas faoi réir an Rialacháin:

— Ábhar pacála agus coimeádáin phacála aon úsáide a chuirtear i láthair le hearraí agus a úsáidtear go heisiach chun tacú le táirge eile nó chun táirge eile a chosaint nó a iompar;

— Ábhar pacála agus coimeádáin phacála ar léir ina leith go bhfuil siad oiriúnach lena n-úsáid arís agus arís eile a chuirtear i láthair le hearraí agus a úsáidtear go heisiach chun tacú le táirge eile nó chun táirge eile a chosaint nó a iompar, ón uair a úsáidtear chun na críche sin iad agus as sin amach.

(b) **Soiléiriú — Dramhaíl agus táirgí aisghafa agus athchúrsáilte**

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Aithris (40); Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú; Treoir 2008/98/CE — Airteagal 3(1)

Le linn a ngníomhaíochtaí eacnamaíocha, d'fhéadfadh sé go láimhseálfadh oibreoirí iartheachtacha agus trádálaithe táirgí úsáidte a bhfuil deireadh a saolré bainte amach acu, agus a dhiúscrófaí mar dhramhaíl murach sin. Ciallaíonn dramhaíl substaint nó réad a dhiúscraíonn an sealbhóir nó a bhfuil sé beartaithe aige a dhiúscairt nó a bhfuil sé de cheangal air a dhiúscairt (Treoir 2008/98/CE, Airteagal 3(1)). Eisiatar na táirgí sin ó raon feidhme an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú. Ciallaíonn sé sin go n-eisiatar na hoibreoirí, na hoibreoirí iartheachtacha agus na trádálaithe sin ó oibleagáidí an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú sna cásanna sin.

Tá feidhm ag an díolúine sin maidir le hearraí a táirgeadh ina n-iomláine ó ábhar a bhfuil deireadh a shaolré bainte amach aige agus a dhiúscrófaí mar dhramhaíl murach sin (e.g. adhmad a aisghabhadh ó fhoirgnimh a bhaint as a chéile, nó earraí a dhéantar as fuíoll caife).

Níl feidhm ag an díolúine sin maidir le seachtháirgí próisis monaraíochta a bhaineann le hábhar nach dramhaíl é sa chiall gur substaint nó réad é a dhiúscraíonn an sealbhóir nó a bhfuil sé beartaithe ag an sealbhóir a dhiúscairt nó a bhfuil sé de cheangal air a dhiúscairt.

Soiléirítear cásanna úsáide praiticiúla leis na ceisteanna agus freagraí seo a leanas:

C1: An bhfuil sliseanna adhmaid agus min sáibh a tháirgtear mar sheachtháirgí sábhmhuilleoireachta faoi réir an Rialacháin?

Tá, tagann siad faoi raon feidhme chód CC 4401 atá faoi réir an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú. Tá sé sin amhlaidh mar gheall go bhféadfaí sliseanna adhmaid agus min sáibh a úsáid mar adhmad tine agus dá bhrí sin, nach bhfuil deireadh a saolré bainte amach acu. Eisceacht ba ea sliseanna adhmaid/min sáibh a úsáidtear mar phacáil amháin chun tacú le táirge eile nó chun táirge eile a chosaint nó a iompar.

([16]) Nótaí míniúcháin a ghabhann le hAinmníocht Chomhcheangailte an Aontais Eorpaigh (IO C 119, 29.3.2019, lch. 1).

C2: An bhfuil troscán a dhéantar as adhmad a aisghabhtar tar éis teach a scartáil faoi réir an Rialacháin?

Níl, i gcás ina ndéantar na táirgí sin go hiomlán as ábhar a bhfuil deireadh a shaolré bainte amach aige agus a dhiúscrófaí mar dhramhaíl murach sin, níl siad faoi réir an Rialacháin. Dá mbeadh aon mhéid d'ábhar neamh-athchúrsáilte sna táirgí áfach, bheadh an chuid sin faoi réir an Rialacháin.

C3: An bhfuil táirgí déanta as ábhar athchúrsáilte nó aisghafa faoi réir an Rialacháin?

Níl, má tá na táirgí ábhartha déanta go hiomlán as ábhar athchúrsáilte, níl siad faoi réir an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú. Mar sin féin, má tá aon ábhar neamh-athchúrsáilte nó neamh-aisghafa sna táirgí ábhartha, bheadh an méid sin faoi réir an Rialacháin, amhail úsáid laín íon i dtáirgeadh páipéir, agus adhmad a úsáidtear chun pailléid a dheisiú.

C4: An bhfuil millíní breosla a dhéantar as craobhacha folmha toraidh nó blaoscanna eithne pailme faoi réir an Rialacháin?

Tá, i gcás ina n-aicmítear craobhacha folmha toraidh agus blaoscanna eithne pailme, fiú i bhfoirm millíní, mar sheachtháirgí fuíll sholadaigh ón bpróiseas eastósctha ola pailme, cumhdaítear millíní breosla a dhéantar leo faoi chód CC 2306 60 in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú. Níl millíní breosla faoi réir an Rialacháin i gcás ina bhfuil siad déanta go hiomlán as ábhair a aicmítear mar dhramhaíl.

C5: An bhfuil dríodar caife, a úsáidtear in earraí níocháin nó i leasachán, faoi réir an Rialacháin?

Níl, más dramhaíl ó chaifé iad, mar shampla, agus dá gcaithfí amach iad murach sin.

C6: An bhfuil cásálacha boinn nó creatlacha boinn atráchtaithe faoi réir an Rialacháin?

Ní thagann cásálacha boinn ná creatlacha boinn caite, a úsáidtear go ginearálta chun boinn a atráchtú, faoi raon feidhme an Rialacháin, agus ní thagann boinn atráchtaithe faoin raon feidhme ach amháin maidir leis an trácht rubair nua a chuirtear ar na cásálacha agus ar na creatlacha.

C7: An gcumhdaítear táirgí ábhartha leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú i gcás ina dtáirgtear iad ó thráchtearraí neamhábhartha?

Níl feidhm ag an Rialachán maidir le táirgí a dhéantar as tráchtearraí neamhábhartha, fiú i gcás ina dtagann na táirgí sin faoin Ainmníocht Chomhcheangailte chéanna a dtagann na táirgí ábhartha a dhéantar as tráchtearraí ábhartha fúithi. Tá feidhm ag an Rialachán maidir le táirgí ábhartha a dhéantar as tráchtearraí ábhartha agus maidir leis na táirgí sin amháin.

Tá an cás amhlaidh sna cásanna seo a leanas, mar shampla:

(i) eallach den ghéineas *Bos* agus a fhoghéinis: *Bos, Bibos, Novibos, agus Poephagus* a thagann faoi na cóid tráchtearra CC 0102 21 agus 0102 29, tagann siad faoi raon feidhme an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú, ach ní thagann *buabhaill (Syncerus genus)* ná *bíosúin (Bison genus)* ná aon bó-ainmhí beo eile faoi raon feidhme an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

(ii) ola pailme ó speicis pailme *Elaeis* spp. (lena n-áirítear *Elaeis guineensis*), tagann sí faoi raon feidhme an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú, ach ola bhabasú ón ngéineas *Attalea spp. (lena n-áirítear Attalea speciosa*) agus olaí plandúla eile ó speicis eile crann pailme, ní thagann siad faoi raon feidhme an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú;

(iii) tagann rubar ó *Hevea brasiliensis* faoin raon feidhme, agus ní thagann balata, gutta-percha, guayule, chicle agus gumaí nádúrtha comhchosúla a tháirgtear ó speicis eile faoi raon feidhme an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú, ná ní thagann táirgí rubair shintéisigh faoi;

(iv) tagann táirgí adhmaid faoin raon feidhme, ach ní thagann na táirgí a dhéantar as ratán, bambú ná ábhair eile de chineál adhmadach faoi raon feidhme an Rialacháin maidir leis an dífhoraoisiú.

8. **COTHABHÁIL THRÁTHRIALTA AR CHÓRAS DÍCHILL CHUÍ**

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Airteagal 12 — Córais díchill chuí a bhunú agus a chothabháil, tuairisciú agus taifid a choimeád

Chun dícheall cuí a fheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 8, ní mór d'oibreoirí, lena n-áirítear micrea-oibreoirí príomhúla agus oibreoirí príomhúla beaga, creat a bhunú agus a choimeád cothrom le dáta ar creat é lena ndéantar nósanna imeachta agus bearta a dhoiciméadú, a anailísiú, a fhíorú agus a thuairisciú ('córas díchill chuí'). Is é is aidhm don dícheall cuí faoin Rialachán maidir leis an dífhoraoisiú toradh éigeantach a bhaint amach trí fhianaise a thabhairt ar phróisis chomhsheasmhacha in oibríochtaí gnólachtaí. Tá sé tábhachtach, i gcomhréir le hAirteagal 12(2), go ndéanfaidh oibreoir **athbhreithniú ar a chóras díchill chuí uair sa bhliain ar a laghad** chun a áirithiú go bhfuil na daoine atá freagrach ag leanúint na nósanna imeachta a bhfuil feidhm acu maidir leo, go bhfuil na próisis atá i bhfeidhm éifeachtach agus go bhfuil an toradh éigeantach á bhaint amach. Ba cheart d'oibreoirí córas an díchill chuí a thabhairt cothrom le dáta má thugtar le fios dóibh le linn an athbhreithnithe nó ag aon phointe eile gurb ann d'fhorbairtí nua a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar chóras an díchill chuí, mar shampla, éifeachtacht agus cuimsitheacht na gcéimeanna nó na nósanna imeachta laistigh den chóras. Ní mór aon athrú a dhéantar chun córas an díchill chuí a thabhairt cothrom le dáta a thaifeadadh agus na taifid a choimeád ar feadh 5 bliana.

Is féidir le duine laistigh d'eagraíocht an oibreora an t-athbhreithniú a dhéanamh (ba cheart an duine sin a bheith neamhspleách orthu siúd a chuireann na nósanna imeachta i gcrích) nó féadfaidh comhlacht seachtrach é a dhéanamh. Ba cheart aon laige nó cliseadh a shainaithint leis an athbhreithniú agus ba cheart do bhainistíocht an oibreora sprioc-amanna a leagan síos chun aghaidh a thabhairt ar na laigí nó ar na clistí sin.

I gcás córas díchill chuí maidir le táirge ábhartha, ba cheart a sheiceáil san athbhreithniú, mar shampla, gurb ann do nósanna imeachta doiciméadaithe maidir leis na nithe seo a leanas:

— Nósanna imeachta um an fhaisnéis, na sonraí agus na doiciméid is gá a bhailiú chun comhlíontacht a léiriú.

— Nósanna imeachta um measúnú a dhéanamh ar an riosca a bhaineann le táirgí ábhartha nó tráchtearraí ábhartha nach bhfuil gan dífhoraoisiú nó nár táirgeadh i gcomhréir le reachtaíocht ábhartha na tíre táirgthe a bheith sa táirge ábhartha nó in aon chomhpháirt den táirge ábhartha.

— Nósanna imeachta um thuairisc a thabhairt ar na gníomhaíochtaí atá beartaithe a dhéanamh de réir an leibhéil riosca.

Ba cheart a sheiceáil san athbhreithniú freisin go bhfuil tuiscint ar gach céim ag na daoine atá freagrach as gach céim de na nósanna imeachta a dhéanamh agus go bhfuil gach céim á gcur chun feidhme acu agus go bhfuil rialuithe leormhaithe ann chun a áirithiú go bhfuil na nósanna imeachta éifeachtach sa chleachtas (i.e. go sainaithnítear leis na nósanna imeachta táirgí ábhartha lena mbaineann riosca neamhdhiomaibhseach i dtaobh neamhchomhlíonadh agus go n-eisiatar an táirge sin mar thoradh orthu). Tugtar le fios leis an dea-chleachtas gur cheart an t-athbhreithniú a dhoiciméadú mar fhianaise ar an athbhreithniú, ar chéimeanna an athbhreithnithe agus ar thorthaí an athbhreithnithe.

9. **TÁIRGÍ ILCHODACHA**

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Airteagal 4 — Oibleagáidí oibreoirí; Airteagal 9 — Ceanglais faisnéise; Airteagal 33 — Córas faisnéise

Féadfaidh oibreoirí, oibreoirí iartheachtacha agus trádálaithe déileáil le táirgí ábhartha, mar a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, ar táirgí iad ina bhfuil táirgí ábhartha eile nó tráchtearraí ábhartha eile nó a dhéantar go páirteach astu. Sa chleachtas, tagraítear dóibh sin uaireanta mar 'táirgí ilchodacha' cé nach téarma dlíthiúil é sin a úsáidtear sa Rialachán maidir le dífhoraoisiú.

Leagtar amach sa Rialachán maidir le dífhoraoisiú rialacha chun a áirithiú go ndéantar na tráchtearraí ábhartha agus na táirgí ábhartha, atá i dtáirgí ábhartha, nó óna ndéantar táirgí ábhartha, a shainaithint go cuí le linn dhícheall cuí an oibreora de bhun Airteagal 8. Tá gá leis sin chun a áirithiú go bhfuil na táirgí ábhartha uile i gcomhréir leis an Rialachán.

Ní mór d'oibreoirí na ceanglais faisnéise a liostaítear faoi Airteagal 9 a chomhlíonadh mar chuid dá ndícheall cuí maidir leis na táirgí ábhartha atá á gcur ar an margadh acu nó atá á n-onnmhairiú ón margadh acu. I gcásanna áirithe, d'fhéadfadh sé a bheith casta speiceas, tionscnamh agus geoshuíomhanna tráchtearraí ábhartha atá i dtáirgí ábhartha a shainaithint, go háirithe i gcás táirgí athdhéanta (amhail páipéar, clár snáithíneach agus clár cáithníneach) nó táirgí an-phróiseáilte (amhail ullmhóidí bia ina bhfuil cócó) ach éilítear an fhaisnéis sin chun na táirgí a chur ar an margadh nó a onnmhairiú. Chun tuilleadh eolais a fháil, féach na Grafaicí Eolais faoi Shlabhraí Soláthair atá faoi réir an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

Ina theannta sin, agus táirgí ábhartha á gcur ar mhargadh an Aontais nó á n-onnmhairiú, má bhíonn táirgí ábhartha eile iontu nó má dhéantar iad as táirgí ábhartha eile (mar a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú) ar táirgí ábhartha eile iad nach raibh faoi réir dícheall cuí roimhe sin, ní mór don oibreoir dícheall cuí a dhéanamh maidir leis na codanna sin den táirge ábhartha.

Féadfaidh iliomad táirgí ábhartha faoi thráchtearraí éagsúla a bheith i dtáirgí ilchodacha. Mar shampla, féadfaidh na táirgí díorthaithe cócó (púdar cócó [CC 1805] agus im cócó [CC 1804]) agus pailm ola (ola pailme [CC 1511]) a bheith i mbarra seacláide [CC 1806]. Sna cásanna sin, ní cheanglófar ar an oibreoir a chuireann an táirge ar mhargadh an Aontais nó a onnmhairíonn uaidh dícheall cuí a dhéanamh ach ar na táirgí ábhartha a liostaítear faoin tráchtearra a mheastar a bheith ábhartha in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú. Mar shampla, i gcás barraí seacláide [CC 1806], is é cócó an tráchtearra ábhartha atá nasctha leis. Ciallaíonn sé sin nach gcumhdaítear leis an oibleagáid díchill chuí agus leis na ceanglais faisnéise ach táirgí ábhartha a liostaítear sa cholún ar dheis in Iarscríbhinn I faoin tráchtearra ábhartha atá sa bharra seacláide nó a úsáideadh chun an barra seacláide a dhéanamh, arb é atá ann sa chás seo an púdar cócó agus an t-im cócó faoin tráchtearra cócó.

Ceanglais faisnéise

Mar chuid de dhícheall cuí na n-oibreoirí de bhun Airteagal 8, ní mór dóibh na tráchtearraí ábhartha nó na táirgí ábhartha atá ina dtáirgí ábhartha nó a úsáidtear chun na táirgí sin a dhéanamh a chur san áireamh agus tuairisc á tabhairt acu ar a dtáirgí ábhartha i gcomhréir leis na ceanglais faisnéise faoi Airteagal 9.

Ciallaíonn sé sin gur gá d'oibreoirí faisnéis a bhailiú maidir le tráchtearra ábhartha a bheith laistigh de na táirgí ábhartha atá á gcur ar an margadh nó á n-onnmhairiú acu. Áirítear leis an bhfaisnéis sin geoshuíomh na ndáileachtaí talún, nó, i gcás inarb infheidhme i gcás micrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga, an seoladh poist a chomhfhreagraíonn do shuíomh geografach na ndáileachtaí talún nó na bunaíochta lena mbaineann, inar táirgeadh an tráchtearra ábhartha atá sna táirgí ábhartha, nó a úsáideadh chun na táirgí ábhartha a dhéanamh, agus faisnéis bhreise in Airteagal 9(1). Faoi Airteagal 9, chun na ceanglais maidir le faisnéis gheoshuímh le haghaidh a dtáirgí ábhartha a chomhlíonadh, áireoidh oibreoirí an méid seo a leanas:

— geoshuíomh (nó, i gcás inarb infheidhme i gcás micrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga, an seoladh poist) na ndáileachtaí talún inar táirgeadh an tráchtearra ábhartha atá sna táirgí ábhartha nó a úsáideadh chun na táirgí ábhartha sin a dhéanamh, *agus*

— dáta nó raon ama an táirgthe.

I gcás ina bhfuil tráchtearra ábhartha a táirgeadh ar dháileachtaí talún éagsúla i dtáirge ábhartha nó inar úsáideadh tráchtearra ábhartha a táirgeadh ar dháileachtaí talún éagsúla chun táirge ábhartha a dhéanamh, ní mór geoshuíomh na ndáileachtaí talún éagsúla uile a sholáthar, nó i gcás inarb ábhartha i gcás micrea-oibreoirí príomhúla nó oibreoirí príomhúla beaga, ní mór seoladh poist na ndáileachtaí talún éagsúla uile a sholáthar. Maidir le táirgí ábhartha atá comhdhéanta d'eallach nó a rinneadh as eallach, de réir Airteagal 2(29) tagraíonn an geoshuímh, nó i gcás inarb infheidhme an seoladh poist i gcás micrea-oibreoirí príomhúla agus oibreoirí príomhúla beaga, do gach áitreabh nó struchtúr atá bainteach leis an eallach a thógáil, lena gcuimsítear an áit bhreithe, agus i gcás inarb infheidhme, feirmeacha ina coinnítear iad - i gcás feirmeoireacht faoin aer, aon timpeallacht nó áit, ina gcoinnítear beostoc ar bhonn sealadach nó buan -, go dtí tráth an mharaithe.

Má bhíonn aon dífhoraoisiú nó díghrádú foraoise ar aon cheann de na dáileachtaí talún a shainaithnítear le haghaidh aon cheann de na táirgí ábhartha laistigh de tháirge ábhartha ar 'táirge ilchodach' é, ní féidir an táirge sin a chur ar an margadh ná a chur ar fáil ar an margadh ná a onnmhairiú ansin (Airteagal 9(1)(d)).

Ina theannta sin, ceanglaítear le hAirteagal 9 ainm coiteann agus ainm eolaíoch iomlán gach speicis, le haghaidh táirgí ábhartha ina bhfuil adhmad nó a rinneadh as adhmad. Tagraíonn an fhoráil sin do na táirgí ábhartha uile a liostaítear faoin tráchtearra 'adhmad' in Iarscríbhinn I. D'fhéadfadh sé a bheith casta i gcásanna áirithe na speicis uile laistigh de gach comhpháirt ábhartha a shainaithint i gcás táirgí ilchodacha an-phróiseáilte, amhail clár cáithníneach nó páipéar. Mar sin féin, má úsáidtear speicis éagsúla chun an táirge a tháirgeadh, mar shampla, speicis éagsúla adhmaid, beidh ar an oibreoir liosta a sholáthar de gach speiceas adhmaid a d'fhéadfadh sé gur úsáideadh é chun an táirge adhmaid a tháirgeadh. Ba cheart na speicis a liostú i gcomhréir leis an ainmníocht adhmaid a nglactar léi go hidirnáisiúnta (e.g. DIN EN 13556 an 1 Deireadh Fómhair 2003 maidir le 'hAinmníocht adhmad a úsáidtear san Eoraip').

10. **RÓL NA SCÉIMEANNA DEMHNIÚCHÁIN AGUS SCÉIMEANNA FÍORÚCHÁIN TRÍÚ PÁIRTÍ MAIDIR LE MEASÚNÚ RIOSCA AGUS MAOLÚ RIOSCA**

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Aithris (52); Airteagal 10(2)(n) — Measúnú riosca

Is minic a úsáidtear scéimeanna deimhniúcháin agus scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí chun riachtanais shonracha custaiméara a chomhlíonadh maidir le tráchtearraí ábhartha agus táirgí ábhartha. Is éard a d'fhéadfadh a bheith i gceist leis sin caighdeán lena dtugtar tuairisc ar chleachtais nach mór a chur chun feidhme le linn tháirgeadh na dtráchtearraí deimhnithe, lena gcuimsítear prionsabail, critéir agus táscairí; ceanglais maidir le comhlíonadh deimhnithe caighdeánacha agus dámhachtana a sheiceáil; agus deimhniú líne cúraim ar leithligh chun dearbhú a sholáthar feadh an tslabhra soláthair nach bhfuil i dtáirge ach ábhar deimhnithe nó ábhar fíoraithe tríú páirtí ó tháirgeoirí sainaitheanta agus deimhnithe nó ó tháirgeoirí fíoraithe tríú páirtí (nó i gcásanna áirithe céatadán sonraithe d'ábhar deimhnithe nó d'ábhar fíoraithe tríú páirtí).

Aithnítear sa Rialachán maidir le dífhoraoisiú go bhféadfadh scéimeanna deimhniúcháin agus scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí eile faisnéis úsáideach a sholáthar maidir le comhlíonadh an Rialacháin sa mheasúnú riosca i dtaca le hAirteagal 10 trí thacú le fianaise go bhfuil táirgí dleathach agus gan dífhoraoisiú. Tá sé sin faoi réir an choinníll go gcomhlíonann an fhaisnéis sin na ceanglais ábhartha a leagtar amach in Airteagal 9, mar a shonraítear in Airteagal 10(2)(n).

Go deimhin, is eagraíocht nach rannpháirtí í i dtáirgeadh ná i slabhra soláthair an tráchtearra ábhartha a oibríonn scéimeanna deimhniúcháin agus scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí. Ina theannta sin, is minic a úsáidtear cuid de na scéimeanna sin chun a fhíorú go bhfuil caighdeáin nó rialacha áirithe á leanúint, ach ní gá go gciallódh sin go ndeimhneoidís an táirge féin.

Tá an treoraíocht seo dírithe go príomha ar pháirtithe leasmhara atá ag breithniú úsáid a bhaint as scéimeanna deimhniúcháin nó scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí i bhfianaise an bhreisluacha a d'fhéadfadh a bheith leo maidir le faisnéis chomhlántach a sholáthar, amhail maidir le comhordanáidí geoshuímh agus tacaíocht a thabhairt do mheasúnú riosca na n-oibreoirí a dhéantar mar chuid dá nós imeachta díchill chuí go bhfuil táirgí ábhartha dleathach agus gan dífhoraoisiú. Leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, ní dhéantar an méid seo a leanas: (1) ní chuirtear d'oibleagáid ar oibreoirí úsáid a bhaint as scéimeanna den sórt sin, (2) ní chuirtear d'oibleagáid ar tháirgeoirí clárú leo, ná (3) ní chuirtear d'oibleagáid ar thíortha is táirgeoirí scéimeanna den sórt sin a fhorbairt. Ní ceanglas dlíthiúil é úsáid a bhaint as scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí, ach is cinneadh deonach a dhéanann an t-oibreoir é. Má chinneann oibreoirí úsáid a bhaint as na scéimeanna sin, tá an treoraíocht seo ceaptha chun cuidiú leo measúnú a dhéanamh ar a mhéid is féidir leis na scéimeanna sin tacú leo ceanglais an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú a chomhlíonadh.

Is féidir ról tábhachtach a bheith ag scéimeanna deimhniúcháin agus ag scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí maidir le cleachtais inbhuanaithe talmhaíochta agus foraoiseachta agus foinsiú freagrach a chur chun cinn, trédhearcacht sa slabhra soláthair a chothú agus comhlíonadh a éascú. Tabhair faoi deara go bhfuil scéimeanna féindearbhúcháin nach mbraitheann ar nósanna imeachta fianaithe tríú páirtí lasmuigh de raon feidhme na treoraíochta seo agus, de réir sainmhínithe, nach bhfuil siad chomh láidir céanna mar gheall ar easpa neamhspleáchais agus neamhchlaontachta.

Tá an treoraíocht seo ábhartha freisin d'údaráis inniúla náisiúnta trína chur i dtábhacht go láidir, cé gur féidir scéimeanna den sórt sin a úsáid sa nós imeachta um measúnú riosca faoi Airteagal 10, nach féidir leo ionad fhreagracht an oibreora a ghlacadh a mhéid a bhaineann le dícheall cuí de bhun Airteagal 8. Ciallaíonn sé sin nach dtugtar le fios le húsáid scéimeanna den sórt sin 'lána glas', ós rud é go gceanglaítear ar an oibreoir go fóill dícheall cuí a fheidhmiú agus go bhfuil sé faoi dhliteanas mura gcomhlíonann sé ceanglais díchill chuí an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

Tá éagsúlacht mhór scéimeanna ann i dtéarmaí a raon feidhme, a gcuspóirí, a struchtúir agus a modhanna oibriúcháin. Idirdhealú tábhachtach amháin is ea (1) an mbraitheann nó nach mbraitheann siad ar nós imeachta fianaithe tríú páirtí, agus ar an mbonn sin, grúpáiltear iad ina scéimeanna deimhniúcháin agus ina scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí ar thaobh amháin agus (2) ina scéimeanna féindearbhúcháin ar an taobh eile. Tá na scéimeanna féindearbhúcháin lasmuigh de raon feidhme an treoirdhoiciméid seo agus, de réir sainmhínithe, níl siad chomh láidir céanna mar gheall ar easpa neamhspleáchais agus neamhchlaontachta.

(a) **Ról na scéimeanna deimhniúcháin agus scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí**

Agus breithniú á dhéanamh ar úsáid na faisnéise arna soláthar ag scéim deimhniúcháin nó ag scéim fíorúcháin tríú páirtí sa nós imeachta um measúnú riosca faoi Airteagal 10 mar fhianaise thacaíochta go bhfuil an táirge dleathach agus gan dífhoraoisiú, ba cheart d'oibreoir, mar chéad chéim, a chinneadh an bhfuil caighdeáin na scéime i gcomhréir le forálacha ábhartha an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú. I ndáil leis sin, ba cheart a chur in iúl go bhféadfaidh oibreoirí scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí nó scéimeanna deimhniúcháin a úsáid freisin maidir le ceanglais áirithe den Rialachán a chomhlíonadh, agus na ceanglais sin amháin.

Le scéimeanna deimhniúcháin agus le scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí, ceanglaítear de ghnáth ar eagraíochtaí tríú páirtí a bheith in ann a gcáilíochtaí a léiriú chun measúnuithe a dhéanamh trí phróiseas creidiúnaithe lena leagtar síos caighdeáin le haghaidh scileanna iniúchóirí agus na córais nach mór do na heagraíochtaí deimhniúcháin cloí leo. De ghnáth bíonn lipéad ar tháirgí deimhnithe nó fíoraithe ar a bhfuil ainm agus cineál na heagraíochta deimhniúcháin nó fíorúcháin chomh maith leis na ceanglais le haghaidh an phróisis iniúchóireachta. D'fhéadfadh sé go n-éileodh an scéim freisin an fhaisnéis sin a áireamh sna doiciméid fhoirmiúla a ghabhann leis an loingsiú. De ghnáth, beidh na heagraíochtaí sin in ann faisnéis a sholáthar maidir le cumhdach an deimhniúcháin agus maidir leis an gcaoi ar cuireadh i bhfeidhm é i dtír tháirgthe na dtáirgí ábhartha, lena n-áirítear sonraí faoi chineál agus faoi mhinicíocht na n-iniúchtaí allamuigh.

Is féidir measúnú a dhéanamh ar scéimeanna deimhniúcháin agus ar scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí de réir trí phríomhghné: 1) 'na caighdeáin ábhartha', i.e. ceanglais oibriúcháin, raon feidhme, nósanna imeachta, beartais le haghaidh cuideachtaí a chloíonn leis na scéimeanna sin, 2) 'an cur chun feidhme trí bhíthin na scéimeanna', i.e. a mhéid a chuirtear na caighdeáin chun feidhme, lena n-áirítear trí na bearta is gá a chur chun feidhme chun comhlíontacht a áirithiú, agus trí iniúchtaí chomh maith agus 3) 'gnéithe rialachais'/measúnú creidiúnachta na scéimeanna, amhail an trédhearcacht, próisis ráthaíochta, formhaoirseacht etc. Ba cheart don oibreoir an fhaisnéis sin a athmheasúnú go tráthrialta, go háirithe i ndáil le ceanglais an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú.

Maidir le ceanglais an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú, a mhéid atá sé sin ábhartha don fhaisnéis a sholáthraítear leis an scéim deimhniúcháin nó leis an scéim fíorúcháin tríú páirtí, ba cheart d'oibreoirí grinnscrúdú a dhéanamh ar na gnéithe seo a leanas den scéim deimhniúcháin nó den scéim fíorúcháin tríú páirtí faoi 1) 'na caighdeáin ábhartha':

— bailíocht, barántúlacht agus ábharthacht raon feidhme an deimhniúcháin nó an fhíorúcháin tríú páirtí (e.g. an gcumhdaítear leis na tráchtearraí ábhartha agus na táirgí ábhartha a rialaítear faoin Rialachán maidir le Dífhoraoisiú),

— ceanglais dhlíthiúla ábhartha a chuimsiú agus a chomhlíonadh, amhail an t-ailíniú leis an sainmhíniú ar 'gan dífhoraoisiú' agus scoithdháta an 31 Nollaig 2020, mar a shonraítear in Airteagail 2 agus 3 den Rialachán maidir le dífhoraoisiú,

— measúnú ar an riosca i dtaobh neamhchomhlíonadh maidir le dlíthiúlacht an táirge ábhartha agus na ceanglais maidir le bheith gan dífhoraoisiú i gcás an táirge ábhartha,

— inrianaitheacht na dtáirgí ábhartha, lena n-áirítear trí gheoshuíomh siar go dtí an dáileacht talún,

— an fhéidearthacht ábhar arb eol a thionscnaimh agus ábhar de thionscnamh anaithnid a mheascadh laistigh de shamhail na líne cúraim (rud nach bhfuil inghlactha faoin Rialachán maidir le dífhoraoisiú) ([17]). Féadfaidh meascán d'ábhar deimhnithe agus neamhdheimhnithe ó fhoinsí éagsúla a bheith i dtáirge ábhartha a bhfuil deimhniú líne cúraim aige, ar ina leith nach mór faisnéis a fháil faoi cé acu a rinneadh nó nach ndearnadh seiceálacha ar an gcuid neamhdheimhnithe agus cé acu a sholáthraíonn nó nach soláthraíonn na seiceálacha sin fianaise leormhaith gur comhlíonadh ceanglais an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú. Dá bhrí sin, ní mór an nós imeachta díchill chuí a chur i gcrích le haghaidh an táirge ábhartha ina iomláine;

— an fhéidearthacht maischothromaíocht a úsáid i gcás ina measctar táirgí comhlíontacha le táirgí de thionscnamh anaithnid (rud nach bhfuil inghlactha faoin Rialachán maidir le dífhoraoisiú) ([18]),

— cumas na scéime faisnéis is gá a sholáthar in éineacht le fianaise atá 'leorchinntitheach infhíoraithe', mar a leagtar amach in Airteagal 9.

Ar an dara dul síos, faoi 2) 'an cur chun feidhme trí bhíthin na scéimeanna', ba cheart d'oibreoirí an méid seo a leanas a mheas:

— inrochtaineacht faisnéise maidir le rialachas na scéime, rannpháirtíocht páirtithe leasmhara leis an scéim, agus achoimrí ar iniúchtaí,

([17]) Le scéimeanna áirithe, ceadaítear deimhniú nuair a chomhlíonann céatadán sonraithe den táirge ábhartha, a luaitear ar an lipéad de ghnáth, an caighdeán deimhniúcháin iomlán. Sna cásanna sin, tá sé tábhachtach go bhfaighidh an t-oibreoir faisnéis faoi cé acu a rinneadh nó nach ndearnadh seiceálacha ar an gcuid neamhdheimhnithe agus cé acu a sholáthraíonn nó nach soláthraíonn na seiceálacha sin fianaise leormhaith ar chomhlíonadh na heiliminte geoshuímh agus na heiliminte gan dífhoraoisiú maidir leis an gcuid neamhdheimhnithe freisin.

([18]) Ceadaítear deimhniú i roinnt scéimeanna nuair a úsáidtear línte cúraim maischothromaíochta. Níl táirgí measctha den sórt sin i gcomhréir leis an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú, áfach. Faoin Rialachán maidir le dífhoraoisiú, ní cheadaítear ach táirgí a chomhlíonann na heilimintí thuasluaite go hiomlán, cé is moite de tháirgí measctha bunaithe ar chéatadáin áirithe nó ar línte cúraim maischothromaíochta.

— bunachar sonraí saor in aisce a bhfuil rochtain ag an bpobal air faoi shealbhóirí deimhniúcháin, a raon feidhme cumhdaigh, a mbailíocht, dáta fionraí nó foirceanta an stádais deimhniúcháin agus tuarascálacha iniúchóireachta gaolmhara,

— seiceálacha trédhearcacha tréimhsiúla randamacha neamhspleácha (lena n-áirítear trí iniúchtaí) ar chomhlíontacht na scéime deimhniúcháin nó na scéime fíorúcháin tríú páirtí lena gcaighdeáin, lena rialacha agus lena nósanna imeachta féin,

— rialú ar chainníocht agus ar thionscnamh ábhar deimhnithe ar fud an tslabhra soláthair, lena n-áirítear, mar shampla, anailís anatamaíoch, cheimiceach nó ADN a úsáid chun faisnéis a fhíorú maidir le hinrianaitheacht an táirge nó an tslabhra soláthair,

— rialuithe éifeachtacha chun méideanna a fhíorú ar fud na slabhraí soláthair ([19]),

— stampaí/maíomhanna comhchosúla a úsáid a thagraíonn do chineálacha éagsúla scéimeanna,

— tuarascálacha cuí-réasúnaithe atá ann cheana maidir le heasnaimh nó fadhbanna a d'fhéadfadh a bheith ag baint leis an scéim deimhniúcháin nó leis an scéim fíorúcháin tríú páirtí lena mbaineann sna tíortha óna dtionscnaíonn na tráchtearraí nó na táirgí ábhartha,

— tuarascálacha cuí-réasúnaithe atá ann cheana a bhaineann le táirgeoir nó le trádálaí ar leith a úsáideann an scéim deimhniúcháin nó an scéim fíorúcháin tríú páirtí lena mbaineann.

Faoi (3) 'maidir le rialú scéimeanna', ba cheart d'oibreoirí na gnéithe seo a leanas a mheas:

— coinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann,

— méid agus torthaí rialuithe ar chalaois agus ar éilliú,

— comhlíontacht na scéime deimhniúcháin nó na scéime fíorúcháin tríú páirtí le caighdeáin idirnáisiúnta nó Eorpacha (e.g. na treoracha ISO ábhartha),

— iarmhairtí agus smachtbhannaí i gcás sáruithe chomh maith le gníomhaíochtaí ceartaitheacha, chomh maith leis sin, i dtéarmaí deimhniú a chur ar fionraí go dtí go mbeidh bearta ceartaitheacha á ndéanamh, agus aird á tabhairt freisin ar luas an nós imeachta um údarú a chúlghairm agus a athbhunú chun deimhniú a eisiúint do tháirgí,

— forálacha maidir le rannpháirtíocht páirtithe leasmhara a chuimsiú, lena gcumasaítear agus lena gcuirtear chun cinn rannpháirtíocht feirmeoirí beaga (más ábhartha) sa scéim;

— faisnéis faoi neamhspleáchas eagraíochtaí tríú páirtí a sholáthraíonn na seirbhísí deimhniúcháin nó fíorúcháin ábhartha mar eagraíochtaí creidiúnaithe. Maidir le dearbhuithe nó uiríll ón scéim, ó iniúchóirí scéim-chleamhnaithe nó ó iniúchóirí tríú páirtí a bhíonn ag gabháil don scéim chun a nósanna imeachta dearbhúcháin a chomhlíonadh, níor cheart brath orthu ina n-aonar ná níor cheart glacadh leis go bhfuil siad cinntitheach. Ba cheart tuairimí páirtithe leasmhara ábhartha eile a chur san áireamh, lena n-áirítear rannpháirtithe sa scéim, ceardchumainn, comhlachais oibrithe agus feirmeoirí beaga, an tsochaí shibhialta agus eagraíochtaí neamhrialtasacha, agus eagraíochtaí iniúchóireachta agus dearbhúcháin tríú páirtí, má tá na tuairimí sin le fáil go réasúnach.

(b) **Faisnéis chúlra**

Is scéimeanna poiblí nó príobháideacha iad scéimeanna deimhniúcháin agus scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí, ag brath ar a samhail rialachais, bíodh siad á reáchtáil ag an rialtas nó ná bíodh. Is féidir iad a bheith sainordaitheach nó deonach, ag brath ar an bhfuil siad ceangailteach ó thaobh dlí de. Úsáideann an t-oibreoir scéimeanna príobháideacha ar bhonn deonach, agus is minic a bhíonn scéimeanna poiblí sainordaitheach (cé nach gá gurb amhlaidh) agus bunaithe ag na tíortha óna bhfoinsítear táirgí. Is é is aidhm do scéimeanna deimhniúcháin poiblí agus príobháideacha agus scéimeanna fíorúcháin tríú páirtí araon dea-chaighdeáin chomhshaoil a aithint trí dheimhniúchán, agus dá bhrí sin chuidigh go leor acu le hinbhuanaitheacht na táirgeachta talmhaíochta a mhéadú ar fud an domhain.

([19]) Féadfar deimhniú líne cúraim a úsáid mar fhianaise nach dtéann aon tráchtearra anaithnid ná aon tráchtearra neamhcheadaithe isteach i slabhra soláthair. Tá siad sin bunaithe go ginearálta ar a áirithiú nach gceadaítear ach do thráchtearraí agus do tháirgí ceadaithe dul isteach sa slabhra soláthair ag 'pointí rialúcháin chriticiúil', agus gur féidir táirge a rianú chuig an gcoimeádaí a bhí aige roimhe sin (nach mór deimhniú líne cúraim a bheith aige freisin) seachas ar ais chuig an áit tionscnaimh. D'fhéadfadh meascán d'ábhar deimhnithe agus d'ábhar ceadaithe eile ó fhoinsí éagsúla a bheith i dtáirge a bhfuil deimhniú líne cúraim aige. Agus deimhniú líne cúraim á úsáid ag oibreoir, ba cheart dó a áirithiú go gcomhlíonann na hábhair uile ceanglais an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú agus go bhfuil na rialuithe leormhaith chun ábhar neamhchomhlíontach a eisiamh.

Mar sin féin, sa mheasúnú tionchair a rinneadh roimh an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú, a bhí ina fhorbairt ar staidéir ábhartha eile, sainaithníodh roinnt ábhair imní maidir le scéimeanna den sórt sin, lena n-áirítear an imní go bhfuil leibhéil éagsúla trédhearcachta ag baint leo, agus go bhfuil rialacha, nósanna imeachta agus córais dearbhaithe cáilíochta éagsúla i bhfeidhm acu, chomh maith le hábhair imní a bhaineann le faireachán, nochtadh agus forfheidhmiú. Agus iad á n-oibriú ar feadh na mblianta, cuireadh imní in iúl freisin maidir le héifeachtúlacht agus sláine na gcóras líne cúraim agus maidir lena leochaileacht i leith calaoise. Ina theannta sin, is laige i scéimeanna príobháideacha áirithe é an easpa iniúchtaí neamhspleácha. I staidéar sonrach a choimisiúnaigh an Coimisiún maidir le Scéimeanna Deimhniúcháin agus Fíorúcháin san Earnáil Foraoise agus le haghaidh Táirgí Adhmadbhunaithe, fuarthas torthaí comhchosúla, rud a léirigh easpa trédhearcachta agus an riosca go bhféadfadh faisnéis pháirteach nó mhíthreorach ann fiú ([20]).

Is féidir ardchaighdeáin, i dtéarmaí cumhdaigh agus cur chun feidhme araon, a chuimsiú i scéimeanna fíorúcháin sainordaitheacha poiblí a bhfuil bearta ceangailteacha ag gabháil leo. Tá sé ríthábhachtach go gcumhdaítear leo gach oibreoir eacnamaíoch i dtír (an cur ar an margadh agus onnmhairí araon san áireamh) chun bealaigh éalaithe agus sceitheadh a sheachaint a d'fhéadfadh a bheith mar thoradh ar oibreoirí eacnamaíocha a bheith ann nach gcumhdaítear leis an scéim. Is féidir leo cuimsiú maith feirmeoirí beaga a áirithiú freisin tríd an tacaíocht is gá a sholáthar chun fadhb na gcostas a shárú, fadhb a mheastar a bheith mór go minic, toisc go bhfuil FBManna faoi mhíbhuntáiste maidir le deimhniú a bhaint amach i gcomparáid le hoibreoirí móra a mbíonn barainneachtaí scála ann dóibh.

A mhéid a bhaineann le hiontaofacht agus ábharthacht scéimeanna príobháideacha agus poiblí araon, ba cheart na gnéithe uile is infheidhme dá gcaighdeáin a bheith i gcomhréir leis an Rialachán maidir le Dífhoraoisiú (ar an leibhéal céanna, nó ar leibhéal níos airde ná é), go háirithe maidir leis an sainmhíniú ar 'gan dífhoraoisiú', ceanglais gheoshuímh agus trédhearcacht agus dlíthiúlacht an táirgthe.

Sa chomhthéacs sin, tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach n-áirítear sna scéimeanna uile caighdeáin agus measúnuithe a bhaineann le dlíthiúlacht tháirgeadh an tráchtearra ábhartha, agus dá bhrí sin d'fhéadfadh sé a bheith ábhartha seiceáil a dhéanamh ar na ceanglais dlíthiúlachta a chumhdaítear leis na scéimeanna, i dtéarmaí na ndlíthe a chumhdaítear leo, agus i dtéarmaí na gcritéar nó na dtáscairí ar a bhfuiltear ag brath chun measúnú a dhéanamh ar chomhlíontacht. Mar shampla, d'fhéadfadh scéimeanna a bheith éagsúil maidir lena sainmhínithe ar a bhfuil le meas mar 'dlí' ábhartha nó 'dlíthiúil' sa tír tháirgthe nó maidir leis na táscairí nach mór a bhreithniú chun measúnú a dhéanamh ar na rioscaí neamhdhleathachta.

Cinnteoireacht agus rialachas inmheánach, lena n-áirítear rannpháirtíocht dhíreach gníomhaithe sa slabhra soláthair a fhéachann le deimhniú a fháil agus a shealbhaíonn deimhniú nó a fhaigheann agus a úsáideann táirgí deimhnithe chun éilimh custaiméirí a chomhlíonadh, is gnéithe iad sin freisin a bhfuil impleachtaí acu maidir le cur chun feidhme, forfheidhmiú agus inchreidteacht aon scéime ábhartha.

Chun trádáil a éascú a thuilleadh agus comhlíonadh an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú a éascú a thuilleadh, cuirfear stór scéimeanna deimhniúcháin ar bun chun faisnéis thrédhearcach a sholáthar faoi raon feidhme na scéimeanna atá ann cheana, ar stór é a bhféadfaidh oibreoirí eacnamaíocha tagairt a dhéanamh dó agus a ndícheall cuí á dhéanamh acu maidir le táirgí a chur ar mhargadh an Aontais agus a chur ar fáil ar mhargadh an Aontais, agus a bhféadfaidh údaráis inniúla tagairt a dhéanamh dó agus na seiceálacha ábhartha á ndéanamh acu.

Chun gnéithe ábhartha eile de gach cineál deimhniúcháin agus fíorúcháin tríú páirtí a bhreithniú, féach Measúnú Tionchair an Choimisiúin ([21]), treoirlínte dea-chleachtais an Aontais maidir le scéimeanna deonacha deimhniúcháin le haghaidh táirgí talmhaíochta agus bia-earraí ([22]), agus torthaí Staidéar an Choimisiúin ar Scéimeanna Deimhniúcháin agus Fíorúcháin san Earnáil Foraoise agus le haghaidh Táirgí Adhmadbhunaithe ([23]).

11. ÚSÁID TALMHAÍOCHTA

1. Réamhrá

Le hAirteagal 3(a) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú cuirtear toirmeasc ar thráchtearraí ábhartha agus táirgí ábhartha a chur ar mhargadh an Aontais, a chur ar fáil ar mhargadh an Aontais nó a onnmhairiú ó mhargadh an Aontais mura bhfuil siad gan dífhoraoisiú. In Airteagal 2(13)(a) sainmhínítear 'gan dífhoraoisiú' mar na táirgí ábhartha ina bhfuil tráchtearraí ábhartha a táirgeadh ar thalamh nach ndearnadh dífhoraoisiú air tar éis an 31 Nollaig 2020, nó na táirgí ábhartha a cothaíodh leis na tráchtearraí sin nó ar úsáideadh na tráchtearraí sin lena ndéanamh ([24]). De réir Airteagal 2(3) ciallaíonn 'dífhoraoisiú' tiontú foraoise go húsáid talmhaíochta, cibé acu de thoradh an duine nó ar bhealach eile.

([20]) An Coimisiún Eorpach, Tuarascáil: *Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products* [Staidéar ar Scéimeanna Deimhniúcháin agus Fíorúcháin san Earnáil Foraoise agus le haghaidh Táirgí Adhmadbhunaithe], Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh, 2021.

([21]) An Coimisiún Eorpach, SWD (2021) 326 final.

([22]) IO C 341, 16.12.2010, lch. 5.

([23]) An Coimisiún Eorpach, Tuarascáil: *Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products* [Staidéar ar Scéimeanna Deimhniúcháin agus Fíorúcháin san Earnáil Foraoise agus le haghaidh Táirgí Adhmadbhunaithe], Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh, 2021.

([24]) Maidir leis an eilimint eile de 'gan dífhoraoisiú' in Airteagal 2(13)(b), lena sonraítear maidir le táirgí ábhartha a bhfuil adhmad iontu nó ar úsáideadh adhmad lena ndéanamh ar adhmad é a lománaíodh gan bheith ina chúis le díghrádú foraoisí, ní thagann an eilimint sin faoi raon feidhme na caibidle seo ina ndéileáiltear go sonrach leis an sainmhíniú ar úsáid talmhaíochta.

Mínítear in aithris (36) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú gur cheart don Choimisiún treoirlínte a fhorbairt chun an léirmhíniú ar an sainmhíniú ar 'úsáid talmhaíochta' a shoiléiriú, go háirithe i ndáil le foraoisí a thiontú go talamh nach úsáid talmhaíochta is cuspóir di. Tagraítear freisin in aithris 31 den Rialachán maidir le hAthchóiriú an Dúlra ([25]) do threoirlínte den sórt sin.

Dá bhrí sin, is iad seo a leanas príomhchuspóirí na Caibidle seo:

— an sainmhíniú ar fhoraois a shoiléiriú, tomhas ar na paraiméadair theicniúla a úsáidtear chun 'foraois' a shainiú faoin Rialachán maidir le dífhoraoisiú i dtéarmaí achair, meánairde agus cumhdaigh téastair, go háirithe i gcásanna ina bhfuil crainn taobh le limistéir talmhaíochta nó ina bhfuil siad ag forluí orthu (Roinn 3);

— soiléiriú a dhéanamh ar an mbrí atá le 'limistéir talmhaíochta curtha ar leataobh' agus 'plandálacha talmhaíochta' dá dtagraítear in Airteagal 2(5) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú, go háirithe na coinníollacha faoina bhfanann limistéir thalmhaíochta, e.g. a cuireadh ar leataobh nó ar talamh branair iad nó a úsáidtear le haghaidh plandlanna áirithe, de bheith faoi 'úsáid talmhaíochta' chun críocha Airteagal 2 gan beann ar shaintréithe na talún, chun na coinníollacha a shoiléiriú maidir le foraois a thiontú ina limistéar talmhaíochta (Ranna 3 agus 4);

— treoraíocht a thabhairt maidir leis na himthosca inar cheart, in ainneoin cumhdach crann breathnaithe tar éis an 31 Nollaig 2020 (an scoithdháta a leagtar síos in Airteagal 2(13) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú), an limistéar a mheas a bheith faoi 'úsáid talmhaíochta' (Roinn 4);

— cásanna a shoiléiriú nár cheart limistéar a thagann faoin sainmhíniú ar 'foraois' a mheas mar limistéar atá tiontaithe go 'úsáid talmhaíochta' ach go húsáidí talún eile, go háirithe an méid seo a leanas:

  — úsáid talún eile chun an drochthionchar a bhíonn ag tabhairt isteach agus ag leathadh speiceas coimhthíoch ionrach ar an mbithéagsúlacht a chosc, a íoslaghdú, a mhaolú nó a aisiompú, nó

  — gnáthóga breacnádúrtha a bhainistítear go forleathan (e.g. trí innilt chaomhnúcháin) de réir mar a cheanglaítear le plean caomhnúcháin nó athchóirithe lena gcuirtear chun feidhme oibleagáidí a eascraíonn ó choinbhinsiúin idirnáisiúnta maidir leis an dúlra agus an bhithéagsúlacht a chosaint agus a athchóiriú, nó

  — chun dóiteáin foraoise a chosc nó chun fuinneamh in-athnuaite a chur chun feidhme (Ranna 2 agus 4.a);

— léirmhíniú a sholáthar ar 'úsáid talmhaíochta' faoin Rialachán maidir le dífhoraoisiú, agus na sainmhínithe a leagtar síos i reachtaíocht an Aontais is infheidhme agus i nótaí míniúcháin a chomhaontaítear ar an leibhéal idirnáisiúnta á gcur san áireamh (Ranna 4, 4.c agus 4.d);

— soiléiriú a dhéanamh ar úsáidí comhcheangailte agus úsáidí sineirgeacha limistéar ina bhfuil cumhdach crann a thagann faoi na sainmhínithe sa Rialachán maidir le dífhoraoisiú, amhail córais agrafhoraoiseachta, agra-fhoraoiseolaíochta, fhoraoistréadacha agus agrafhoraoistréadacha (Roinn 4.d);

— soiléiriú a dhéanamh ar chineálacha éagsúla úsáide talún san aon limistéar amháin agus ar úsáid léarscáileanna cadastracha agus clár talún (Roinn 5).

2. **Soiléiriú ar thiontú foraoise go talamh nach úsáid talmhaíochta is cuspóir di**

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Aithris (36), Airteagal 2 (3), (5), (13) — Sainmhínithe, Airteagal 3(a) — Toirmeasc

De réir Airteagal 2(3) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú, ciallaíonn 'dífhoraoisiú' tiontú foraoise go húsáid talmhaíochta agus ba cheart é a thuiscint mar athrú ar úsáid na talún ó 'foraois' mar a shainmhínítear in Airteagal 2(4) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú (a phléitear go mion i Roinn 3) go 'úsáid talmhaíochta' mar a shainmhínítear in Airteagal 2(5) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú (a phléitear go mion i Ranna 4, 4.c agus 4.d). I ndáil leis sin, ní bhaineann méid an tiontaithe go húsáid talmhaíochta le hábhar, agus fágann an tiontú sin gur neamhchomhlíontach an tráchtearra faoin raon feidhme a tháirgtear ar thalamh den sórt sin má tharla an dífhoraoisiú tar éis an 31 Nollaig 2020.

Tá aicmiú limistéir mar limistéar 'dífhoraoisithe' bunaithe ar an gcritéar oibiachtúil arb é ar tiontaíodh an fhoraois le haghaidh úsáid shonrach agus cuspóir sonrach, cuspóir agus úsáid atá neamhspleách ar úsáid agus ar theorainneacha geografacha na dáileachta talún atá cláraithe go dleathach nó neamhspleách ar an gceist maidir leis an duine nó an rud is tionscnamh don dífhoraoisiú.

([25]) IO L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj.

Chun críoch an Rialacháin seo, ciallaíonn tiontú foraoise go húsáidí eile talún nach dtagann faoin sainmhíniú ar 'úsáid talmhaíochta', nach dtagann an tiontú sin faoin sainmhíniú ar 'díflhoraoisiú' (féach faisnéis mhionsonraithe faoi 'Úsáid talmhaíochta' i Roinn 4). Áirítear leis sin foraois a thiontú go limistéir bonneagair uirbigh amhail línte leictreachais, bóithre, cathracha agus lonnaíochtaí, le haghaidh láithreáin thionsclaíocha neamhthalmhaíochta, nó le haghaidh cur chun feidhme fuinnimh in-athnuaite.

Ní thagann tiontú talún foraoise faoi shainmhíniú an Rialacháin maidir le Díflhoraoisiú ar 'díflhoraoisiú' ach oiread murab é úsáid talmhaíochta príomhchuspóir an tiontaithe agus an úsáid talún ina dhiaidh sin, ach e.g. cur chun feidhme fuinnimh in-athnuaite, úsáid thionsclaíoch, athchóiriú na bithéagsúlachta, cosc dóiteán foraoise, leas ainmhithe i ndálaí foircneacha aeráide, nó bainistiú speiceas coimhthíoch ionrach. Féadfar gníomhaíochtaí coimhdeacha talmhaíochta a dhéanamh i gcás ina bhfuil sé fíor-riachtanach tacú le príomhchuspóir an tiontaithe agus na húsáide talún tar éis an tiontaithe (féach roinn 4.a), nó i gcás nach n-athraíonn an ghníomhaíocht talmhaíochta an phríomhúsáid a bhaintear as an bhforaois (féach roinn 4.b).

Titeann an fhreagracht as forfheidhmiú na bhforálacha ar na Ballstáit. Agus na treoirlínte seo á gcur i bhfeidhm maidir le cásanna aonair, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go gcuirfear imthosca sonracha gach cáis san áireamh go cuí, i bhfianaise fhorálacha ábhartha an Chonartha freisin. I gcásanna ina bhfuil na gníomhaíochtaí diomaibhseach, i bhfianaise na n-imthosca uile atá i gceist, ba cheart prionsabal na comhréireachta a urramú.

3. **Sainmhíniú ar 'Foraois'**

Reachtaíocht ábhartha: *An Rialachán maidir le Díflhoraoisiú — Airteagal 2(4) — Sainmhínithe*

De réir Airteagal 2(4) den Rialachán maidir le díflhoraoisiú, meastar gur 'foraois' é limistéar má tá feidhm ag na saintréithe seo a leanas:

— **Talamh is fairsinge ná 0,5 heicteár** — Ciallaíonn sé sin gur 0,5 heicteár nó níos mó atá sa limistéar crann a dtugtar tuairisc air le himlíne an chumhdaigh téastair.

— **Crainn is airde ná 5 mhéadar** — ciallaíonn sé sin go sroicheann barr na gcrann meánairde 5 mhéadar nó níos mó.

— **Cumhdach téastair is mó ná 10 %** — Ciallaíonn sé sin gur mó ná 10 % an cóimheas idir cumhdach téastair na gcrann arb iad an clampa crann agus an limistéar ina bhfuil an clampa crann.

— **Crainn atá in ann na tairseacha sin a bhaint amach *in situ*** — Ciallaíonn sé sin limistéir ina bhfuil crainn óga nach bhfuil cumhdach téastair 10 % ná airde crann 5 mhéadar bainte amach acu go fóill ach a bhfuil coinne leis go ndéanfaidh siad amhlaidh. Áirítear leis sin go háirithe limistéir nach bhfuil stoc ar bith iontu go sealadach de thairbhe glanleagan mar chuid de chleachtas bainistithe foraoise nó tubaistí nádúrtha, agus a bhfuil coinne leis go ndéanfar iad a athghiniúint.

— **Seachas talamh atá faoi úsáid talmhaíochta nó úsáid talún uirbí den chuid is mó**; — Ciallaíonn sé sin go gcinntear an fhoraois trí chrainn a bheith ann agus trí easpa príomhúsáide talún eile (féach thíos agus Roinn 4 freisin).

Ní mór saintréithe na fairsinge talún, na meánairde, agus an chumhdaigh téastair a bheith ann nó baint amach na dtairseacha sin a bheith indéanta go comhuaineach in situ.

I gcomhthéacs an Rialacháin maidir le Díflhoraoisiú, ba cheart a mheas gurb í an phríomhúsáid **'úsáid talún uirbí'**, mar shampla i gcás páirceanna agus gairdíní i limistéir uirbeacha, gan beann ar thairseacha an tsainmhínithe ar fhoraois a bhaint amach. Chun tuilleadh faisnéise a fháil faoi '**úsáid talmhaíochta**' den chuid is mó, féach Roinn 4.

Ar choinníoll go gcomhlíontar na saintréithe sa sainmhíniú, áirítear an méid seo a leanas i limistéar 'foraoise' ach níl sé teoranta dó:

— limistéir atá timpeallaithe ag foraoisí nó atá nasctha go docht leo a úsáidtear le haghaidh foraoiseachta, amhail bóithre foraoise, toitbhearnaí, agus limistéir bheaga oscailte eile, mura mbunaítear iad ar a réadmhaoin aonair féin;

— talamh a tréigeadh go ginearálta le níos mó ná 10 mbliana ar a bhfuil athghiniúint crann a bhfuil na critéir maidir le ‘foraois’ comhlíonta acu (féach i ndáil le ‘talamh curtha ar leataobh agus talamh branair sealadach’ i Roinn 4);

— mangróibh i gcriosanna taoide, gan beann ar cé acu a aicmítear nó nach n-aicmítear an limistéar sin mar limistéar talún;

— plandlanna speiceas foraoise a fhástar laistigh de limistéar foraoise chun riachtanais na n-úinéirí foraoise féin a chomhlíonadh;

— limistéir lasmuigh den talamh foraoise arna ainmniú de réir dlí a chomhlíonann critéir an tsainmhínithe ar ‘foraois’.

Ní chuimsítear clampaí crann i gcórais táirgthe talmhaíochta sa sainmhíniú ar ‘foraois’. Chun tuilleadh faisnéise a fháil, féach Roinn 4.c agus Roinn 4.d.

4. **Sainmhíniú ar ‘Úsáid talmhaíochta’ agus eisceachtaí**

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Airteagal 2 (5) — Sainmhínithe

De réir Airteagal 2(5) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú, meastar limistéar a bheith faoi ‘úsáid talmhaíochta’ má úsáidtear é chun críche talmhaíochta.

(a) *Soiléiriú ar chríoch talmhaíochta*

De réir Airteagal 2(5), úsáidtear an talamh chun críoch talmhaíochta (i measc nithe eile) sna cásanna liostaithe seo a leanas:

— *plandálacha talmhaíochta* mar a shainmhínítear iad in Airteagal 2(6) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú. Chun treoraíocht níos mionsonraithe a fháil maidir le ‘plandálacha talmhaíochta’, féach Roinn 4.c.

— *limistéir thalmhaíochta atá curtha ar leataobh* — Ba cheart limistéir thalmhaíochta atá curtha ar leataobh a mheas in éineacht le ‘talamh branair sealadach’ mar a phléitear thíos sa roinn seo.

— *tógáil beostoic* — Áirítear leis sin limistéir féaraigh shealadaigh nó bhuain, agus foirgnimh feirme le haghaidh tógáil agus tithíocht ainmhithe.

Ba cheart a thabhairt faoi deara gur liosta neamh-uileghabhálach de shamplaí le haghaidh ‘úsáid talmhaíochta’ iad na catagóirí ‘plandálacha talmhaíochta’, ‘limistéar talmhaíochta curtha ar leataobh’, agus limistéar ‘chun beostoc a thógáil’.

Chun críoch an Rialacháin seo, ba cheart talamh a úsáidtear le haghaidh talmhaíochta a thuiscint mar thalamh a chumhdaíonn na catagóirí úsáide talún seo a leanas:

— Ciallaíonn Talamh faoi bharra sealadacha, an talamh ar fad a úsáidtear le haghaidh barr a mbíonn timthriall fáis níos lú ná bliain amháin acu de ghnáth, lena n-áirítear barra sealadacha ilbhliantúla.

— Ciallaíonn Talamh faoi mhóinéir shealadacha agus faoi fhéaraigh shealadacha talamh a shaothraítear barra foráiste luibheacha, nó féara le baint nó féarach uirthi ar feadh tréimhse níos lú ná 5 bliana as a chéile.

— Ciallaíonn Talamh curtha ar leataobh, nó talamh branair sealadach talamh talmhaíochta nach saothraítear ar feadh tamall fada roimh athshaothrú, úsáid tréadach nó úsáid le haghaidh gníomhaíochtaí talmhaíochta eile. D’fhéadfadh sé sin a bheith mar chuid de chóras uainíochta barr na ngabháltas talmhaíochta nó mar gheall ar chúiseanna dlisteanacha nó imthosca eisceachtúla amhail coinbhleacht armtha, damáiste ó thuilte, easpa uisce, easpa ionchur, lena n-áirítear cúiseanna eacnamaíocha, sóisialta (breoiteacht, fadhbanna comharbais) nó dlíthiúla (dlíthíocht, etc.). NB: Ba cheart talamh atá curtha ar leataobh nó talamh branair a mheas mar thalamh atá fágtha faoi ‘úsáid talmhaíochta’ go ginearálta ar feadh [10] mbliana. Mar sin féin, is féidir a mheas go bhfanann an limistéar faoi ‘úsáid talmhaíochta’ ar feadh tréimhse níos faide ná an tréimhse sin má léirítear nach bhféadfaí na gníomhaíochtaí talmhaíochta a atosú ar cheann de na cúiseanna thuasluaite. Leis an gcúis a thugtar, ní mór an tréimhse iomlán inar cuireadh an talamh ar leataobh nó ina raibh sé ina thalamh branair sealadach a chumhdach. Má dhéantar léiriú den sórt sin, ba cheart a mheas go leanúnach go bhfuil an talamh faoi úsáid talmhaíochta, ach amháin má tá sé ainmnithe go hoifigiúil mar fhoraois faoin dlí náisiúnta.

— Ciallaíonn Talamh faoi bharra buana talamh ar a saothraítear barra fadtéarmacha nach gá a athphlandú ar feadh roinnt blianta, ar feadh 5 bliana nó níos mó de ghnáth. Áirítear freisin le talamh faoi bharra buana talamh a úsáidtear chun barra buana a fhás faoi chumhdach cosanta, rud a dtugtar tuairisc air i Roinn 4.b.

— Ciallaíonn Talamh faoi mhóinéir agus faoi fhéaraigh bhuana talamh a úsáidtear ar feadh 5 bliana as a chéile nó níos faide ná sin le haghaidh innilte nó chun barra foráiste a fhás, trína shaothrú nó go nádúrtha.

— Ciallaíonn Talamh faoi fhoirgnimh feirme agus clóis feirme dromchlaí ina bhfuil foirgnimh feirme (hangair, sciobóil, siléir, sadhlanna) á n-oibriú, foirgnimh le haghaidh táirgeadh ainmhithe (stáblaí, seideanna bó, locaí caorach, clóis éanlaithe clóis) agus clóis feirme.

— I gcás inar féidir a léiriú le fianaise leorchinntitheach (i) go raibh dáileacht talún faoi 'úsáid talmhaíochta' mar a thuairiscítear thuas roimh an 31 Nollaig 2020, agus (ii) i gcás inar chinn táirgeoir roschoill ghearruainíochta a phlandú nó an talamh a shannadh d'fhoraoisiú sealadach roimh an dáta sin nó ina dhiaidh agus nach dtagann an talamh sin faoi raon feidhme plean bainistíochta foraoise ná reachtaíochta lena gceanglaítear bainistíocht foraoise nó cosaint foraoise ar an dáileacht talún sin, meastar go bhfanann an dáileacht talún sin de bheith faoi úsáid talmhaíochta chun críocha an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú agus féadfaidh an táirgeoir leanúint de ghníomhaíocht talmhaíochta ar an dáileacht talún sin.

— Is féidir dromchlaí ina bhfuil eilimintí tírdhreacha a chumhdach leis na catagóirí úsáide talún talmhaíochta thuasluaite freisin, ar dromchlaí iad a spreagtar ar chúiseanna bithéagsúlachta nó comhshaoil.

Athchóiriú, bainistiú speiceas ionrach, cosc dóiteán foraoise, leas ainmhithe, cur chun feidhme fuinnimh in-athnuaite

Níor cheart talamh a tiontaíodh le haghaidh ceann amháin nó níos mó de na críocha príomhúla a liostaítear thíos a thuiscint mar thalamh atá tiontaithe go húsáid talmhaíochta má rinneadh an tiontú chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

— an drochthionchar atá ag tabhairt isteach agus leathadh speiceas coimhthíoch ionrach ar an mbithéagsúlacht a chosc, a íoslaghdú, a mhaolú nó a aisiompú, má theorannaítear é don mhéid atá fíor-riachtanach agus má thacaítear leis le pleananna coisctheacha, pleananna bainistíochta nó sainorduithe oifigiúla, nó

— an riosca a bhaineann le dóiteáin foraoise a chosc, a íoslaghdú agus a mhaolú, má theorannaítear é don mhéid atá fíor-riachtanach agus má thacaítear leis le pleananna coiscthe dóiteán, pleananna bainistithe foraoise, nó sainorduithe oifigiúla, nó

— a áirithiú go gcomhlíontar dlíthe maidir le leas ainmhithe i gcás inar gá struchtúir (struchtúir bhuana agus neamhbhuana) a thógáil chun ainmhithe a chur faoi dhíon chun leas na n-ainmhithe sin a áirithiú, agus sin a dhéanamh ar bhealach atá teoranta don íosmhéid limistéir is gá le haghaidh na tógála, agus i gcás nach mbeidh tionchar ag an ngníomhaíocht sin ar aicmiú na limistéar máguaird mar fhoraois, nó

— athchóiriú éiceachóras a bhfuil ardluach bithéagsúlachta acu a áirithiú agus bainistiú caomhnaithe na n-éiceachóras sin ina dhiaidh sin a áirithiú (cineálacha áirithe fraochmhánna, bogach nó féarthailte, mar shampla) má cheanglaítear sin le plean caomhnaithe nó athchóirithe (mar shampla plean bainistithe limistéir faoi chosaint nó plean athchóirithe dúlra náisiúnta nó réigiúnach) lena gcuirtear chun feidhme oibleagáidí a eascraíonn ó chomhaontuithe iltaobhacha domhanda maidir le cosaint agus athchóiriú an dúlra agus na bithéagsúlachta amhail an Coinbhinsiún maidir leis an Éagsúlacht Bhitheolaíoch agus Creat Domhanda Bithéagsúlachta Kunming-Montreal, nó

— fuinneamh in-athnuaite a chur in úsáid (e.g. trí fheirmeacha gaoithe, fótavoltachas a bhunú),

fiú más féidir gníomhaíochtaí coimhdeacha talmhaíochta a dhéanamh i gcás ina bhfuil siad fíor-riachtanach chun tacú le príomhchuspóir an tiontaithe agus le húsáid na talún tar éis an tiontaithe.

(b) *Soiléiriú ar an bpríomhúsáid talún*

De réir Airteagal 2(4), más rud é gurb í an phríomhúsáid talún an talmhaíocht, ní thagann an talamh faoin sainmhíniú ar 'foraois'.

I gcomhthéacs an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú, chun críocha na n-eisiamh dá dtagraítear sa sainmhíniú ar 'foraois' in Airteagal 2(4), ba cheart a mheas go bhfuil **'úsáid talmhaíochta'** chun tosaigh sa liosta neamh-uileghabhálach cásanna seo a leanas:

— Innilt fhoraoistréadach shéasúrach (e.g. innilt samhraidh) nó shealadach i limistéir atá cumhdaithe le crainn nach dtagann faoi chatagóir na bhforaoisí príomhúla (e.g. i bhféaraigh leathnádúrtha nó i bhféaraigh nádúrtha a bhfuil cumhdach crann athraitheach acu).

— Más rud é, de thairbhe dálaí aeráide (e.g. cumhdach sneachta sealadach), go bhfuil cleachtais fhoraoistréadacha nó agrafhoraoistréadacha teoranta do thréimhse áirithe den bhliain, is féidir iad a mheas mar an phríomhúsáid.

— Grúpaí cosanta crann a bhunú chun críoch éagsúil comhshaoil nó bithéagsúlachta ar limistéar úsáide talmhaíochta den chuid is mó (e.g. innilt), fiú má shroicheann an limistéar tairseacha an tsainmhínithe ar 'foraois'.

Tá na cásanna sin éagsúil ó ghníomhaíochtaí coimhdeacha talmhaíochta i gcomhthéacs tiontaithe chun athbhunú nó speicis choimhthíocha ionracha a bhainistiú, ar gníomhaíochtaí iad nach dtagann faoi 'úsáid talmhaíochta', féach thuas.

Os a choinne sin, chun críocha an Rialacháin maidir le Dífhoraoisiú, **níor cheart** a mheas gurb í an **phríomhúsáid 'úsáid talmhaíochta'**, mar shampla i gcás táirgeadh taobhtháirgí ar mhionscála (e.g. caife), agus innilt fhairsing ócáideach nó innilt ócáideach ar mhionscála i bhforaoisí fad agus nach bhfuil éifeacht dhíobhálach ag an táirgeadh ná ag na gníomhaíochtaí gaolmhara ar ghnáthóg na foraoise.

(c) *Sainmhíniú ar 'Plandáil talmhaíochta'*

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Airteagal 2(6) — Sainmhínithe

Cuimsítear 'plandálacha talmhaíochta' sa sainmhíniú ar 'úsáid talmhaíochta' a leagtar amach in Airteagal 2(5) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú.

Tagraíonn an sainmhíniú in Airteagal 2(6) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú ar 'plandáil talmhaíochta' ar dtús do thalamh 'ar a bhfuil clampa crann i gcórais táirgeachta talmhaíochta, amhail plandálacha crann torthaí, plandálacha pailme ola, úlloird olóige' méid lena ndéantar tagairt do thalamh curaíochta lena n-áirítear barra buana mar a thuairiscítear i Roinn 4.

Ar an dara dul síos, tagraíonn an sainmhíniú sin do 'córais agrafhoraoiseachta ina bhfuil barra ag fás faoi bhrat crann', rud a mhínítear i Roinn 4.d agus ní mór é a léamh in éineacht leis an eisceacht i gcás nach n-athraíonn an phríomhúsáid talún. Le hAirteagal 2(6) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú soiléirítear a thuilleadh go gcuimsítear plandálacha uile tráchtearraí ábhartha seachas adhmad faoi na téarmaí 'plandáil talmhaíochta', agus dá bhrí sin tagann na plandálacha sin faoin sainmhíniú ar 'úsáid talmhaíochta'.

Ar deireadh, leagtar síos in Airteagal 2(6) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú go n-eisiatar plandálacha talmhaíochta ón sainmhíniú ar 'foraois'. Ciallaíonn sé sin nach dtagann na limistéir a chomhlíonann na critéir maidir le plandáil talmhaíochta faoin sainmhíniú ar fhoraois, fiú i gcás ina bhfuil crainn amhail crainn rubair nó crainn pailme ola iontu.

(d) *Soiléiriú ar 'Córas agrafhoraoiseachta'*

Reachtaíocht ábhartha:

An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú — Aithris (37) agus Airteagal 2 (6) — Sainmhínithe

De réir dhoiciméid Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe ([26]), is ainm comhchoiteann é 'agrafhoraoiseacht' le haghaidh córais agus teicneolaíochtaí úsáide talún ina n-úsáidtear barra ilbhliantóg adhmadacha (crainn, toir, pailmeacha, bambúnna, etc.) d'aon ghnó ar an aonad bainistithe talún céanna le barra talmhaíochta agus/nó ainmhithe, i bhfoirm éigin socraithe spásúil nó seichimh ama. I gcórais agrafhoraoiseachta, bíonn idirghníomhaíochtaí éiceolaíocha agus eacnamaíocha ann idir na comhpháirteanna éagsúla. Tá dhá chóras agrafhoraoiseachta bhunúsacha ann: córas comhuaineach agus córas seicheamhach. I gcórais chomhuaineacha, bíonn crainn agus barra nó ainmhithe ag fás le chéile ar aon phíosa talún amháin, agus i gcórais sheicheamhacha, glacann barra agus crainn an chuid is mó den spás ar a seal féin, cur chuige a íoslaghdaíonn an iomaíocht eatarthu.

([26]) Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe 2003. Teasáras Ilteangach ar Thionacht Talún. Caibidil 7. Talamh i gcomhthéacs talmhaíochta, tréadach agus foraoiseachta.

Is féidir go dtagraítear leis an agrafhoraoiseacht freisin do chleachtais foraoiseachta shonracha lena gcomhlánaítear gníomhaíochtaí talmhaíochta, amhail trí thorthúlacht na hithreach a fheabhsú, creimeadh ithreach a laghdú, bainistiú dobharcheantar a fheabhsú, nó scáth agus bia a chur ar fáil do bheostoc ([27]).

Le haithris (37) meabhraítear nach meastar i sainmhínithe Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe gur foraoisí iad córais agrafhoraoiseachta, ach gur úsáid talmhaíochta atá iontu agus go gcuimsítear leo cásanna éagsúla amhail na cásanna sin ina bhfástar barra faoi chumhdach crann, chomh maith le córais agra-fhoraoiseolaíochta, fhoraoistréadacha agus agrafhoraoistréadacha.

Ós rud é go n-eisiatar leis an sainmhíniú ar 'foraois' in Airteagal 2(4) den Rialachán maidir le dífhoraoisiú talamh atá faoi 'úsáid talmhaíochta' den chuid is mó, is féidir a thuiscint má úsáidtear talamh go príomha faoi 'chórais agrafhoraoiseachta' chun na gcríoch a leagtar amach in Aithris (37), nach féidir é a mheas mar 'fhoraois'. Sa chás sin agus chun críoch an Rialacháin, ní mór an talamh sin a mheas mar thalamh atá faoi 'úsáid talmhaíochta'. Maidir le gníomhaíochtaí talmhaíochta coimhdeacha, lena n-áirítear gníomhaíochtaí agrafhoraoiseachta i gcomhthéacs athchóirithe, féach Roinn 2.

5. **Soiléiriú ar úsáid talún i gcás cineálacha iomadúla úsáide talún in aon limistéar amháin agus úsáid clárlann talún agus léarscáileanna cadastracha**

Más rud é go bhfuil limistéar a thagann faoin sainmhíniú ar 'foraois' agus limistéar faoi 'úsáid talmhaíochta' araon in aon dáileacht talún amháin, tá an dá limistéar le breithniú ar leithligh. An limistéar a chomhlíonann critéir an tsainmhínithe ar 'foraois', tagann sé faoi raon feidhme an Rialacháin, agus an limistéar a chomhlíonann na critéir maidir le 'húsáid talmhaíochta', ní thagann sé faoi raon feidhme an Rialacháin ó thaobh tiontaithe de.

Is cuma má bhíonn an chuid den dáileacht talún a úsáidtear le haghaidh talmhaíochta níos mó ná an chuid den dáileacht talún a mheastar a bheith ina foraois faoin sainmhíniú, níl sé sin ábhartha. Mar shampla, ciallaíonn sé sin má roinntear maoin 10 heicteár idir limistéar 2 heicteár is féidir a mheas mar limistéar foraoise de réir critéir oibiachtúla agus limistéar 8 heicteár faoi úsáid talmhaíochta, aicmítear an 2 heicteár foraoise sin mar fhoraois, gan beann nach bhfuil ann ach 20 % den mhaoin iomlán.

Sa mheasúnú chun a chinneadh an foraois í dáileacht talún áirithe, ba cheart forlámhas a bheith ag na hairíonna foraoise atá ann iarbhír ar an ainmniú i gcláir talún agus i léarscáileanna cadastracha. Chun úsáid talmhaíochta san am a chuaigh thart a léiriú, is féidir cláir talún agus léarscáileanna cadastracha a bheith ina ngnéithe breise chun na sonraí satailíte a chomhlánú. Ina theannta sin, d'fhéadfadh pleananna bainistithe foraoisí agus cláir limistéar foraoise ainmnithe a bheith úsáideach agus cinneadh á dhéanamh an foraois gan cumhdach crann reatha é an limistéar, go háirithe i gcás ina bhfuil an limistéar neamhstocáilte go sealadach gan cumhdach crann mar gheall ar chleachtas bainistithe foraoise, tubaiste nádúrtha, nó na chéad bhlianta den fhoraoisiú. Is uirlis shaor in aisce í Faireachlann an Aontais ([28]), a sholáthraíonn an Coimisiún, lenar féidir leis na páirtithe leasmhara uile cumhdach foraoise domhanda 2020 a chinneadh. Tá an Fhaireachlann neamheisiach, neamh-sainordaitheach agus níl aon stádas dlí aici áfach. Is féidir le páirtithe leasmhara poiblí agus príobháideacha úsáid a bhaint as aon léarscáil nó as aon sonraí eile a mheasann siad a bheith oiriúnach chun críocha a nós imeachta díchill chuí nó a seiceálacha díchill chuí.

([27]) World Programme For The Census Of Agriculture 2020 ó Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe, Imleabhar 1, lch. 120, pointe 8.12.12 agus 8.12.13.

([28]) An Rialachán maidir le Dífhoraoisiú agus Díghrádú Foraoise: https://forest-observatory.ec.europa.eu/forest/gfc2020.